

MAGYAR HÉTFO

Megjelenik hétfőn reggel

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
Budapest
VIII., Horánszky-utca 20
Telefon: Jozsef 338—21
és József 431—93

POLITIKAI HETILAP

FŐSZERKESZTŐ:

HALLER ISTVÁN

SZERKESZTIK:

CSERNÁTONY LÁSZLÓ ÉS MOVIK ZSIGMOND

Egyes szám ára 10 fillér

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 pengő

Fél évre . . . 3 ..

Postafelraképzési csekk-
szám: 53.817

Vakmerő csirkefogók leütöttek egy filmkezelőnőt a Kőrös uccában

Mi lesz a vasúti fisztviselekkel?

Klebelsberg és a numerus clausus

FRANCIAORSZÁGBAN MINDENKI MEGÉRTETTE A PROBLÉMÁK ÓRIÁSI JELENTŐSÉGÉT

A tengeri leszerelési konferencia megegyezett a legnehezebb problémákra nézve Londonban

Tardieu francia miniszterelnök nagyfentosságú nyilatkozata — Ellogadták Franciaország javaslatát a tengerészeti fegyverkezés korlátozására

Calais, február 2.

Tardieu kijelentette ezután, hogy a londoni Calaisba érkezett, ahol a városi tanács ünnepélyesen fogadta. A polgármester üdvözlő szavaira a miniszterelnök a következő beszéddel válaszolt:

— Idestova öt hete, hogy a kormány több tagjával együtt távol voltam Franciaországtól. Ez idő alatt az ország politikai élete a rendes kerékvágásban haladt, ami igen jó jel. Az ország nyugalma és a pártokban uralkodó csend azt mutatja, hogy Franciaországban mindenki megértette azoknak a problémáknak óriási jelentőségét, melyekről a kormány tagjai a külföld fővárosaiban tanácskoztak.

— Londonban a tényleges munka még csak alig hogy megkezdődött, így nem volna okos és illő, ha az értekezlet végső kimeneteléről nyilatkoznék. Csak annyit mondhatok, hogy Franciaország elégedett lehet, mert

ellogadták azt a javaslatot, melyet Franciaország 1927-ben tett a tengerészeti fegyverkezés korlátozásának módszereire nézve.

Biztosra vehetjük, hogy a tárgyalások során immár nem találkozunk a matematikai formuláknak avval az igazságtalan zsarnokságával, amely nyolc évvel ezelőtt uralkodott.

Tardieu kijelentette ezután, hogy a londoni tárgyalások remélhetőleg erősen elősegítik a későbbi genfi munkálatakat. Ugy Hágában, mint Londonban minden este végigolvasta nemcsak a párisi, hanem a nagy vidéki lapokat is, amelyekben megnyilatkoztak a francia nép hűséges kitartása. Kötelessége köszönetet mondani a sajtónak is, amely kilencven százaléig helyeselte és támogatta a miniszterelnök politikáját. Reméli, hogy a két kamara nagy-többségének támogatásával

még a húsvéti szünet előtt meg tudja valósítani a kormányprogram első részét: a tárgyalások alatt levő nemzet-

közi egyezségek megkötését és ratifikálását,

a költségvetés megszavazását, valamint a társadalombiztosításra vonatkozó törvény kidolgozását és életbeléptetését. A kormány — fejezte be szavait Tardieu — eddig beváltotta minden ígérését és reméli,

hogy politikáját teljes sikerrel folytathatja. Végül a miniszterelnök kijelentette, hogy

a legnehezebb problémákra nézve a konferencia már megegyezett.

Tardieu miniszterelnök egyébként Párisból szerdán visszautazik Londonba.

Elmaradt a németországi kommunisták éhségfelvonulása

Rend van Berlinben és Hamburgban

Berlin, febr. 2.

A német birodalom nagyvárosainak, így Berlinnek és Hamburgnak kritikus vasárnapja súlyosabb rendzavarás nélkül telt el. A kommunisták és más pártok hívei között voltak ugyan kisebb összetűzések, de tetlegességgé nem fajultak.

Hamburgban maguk a kommunisták vezetői hívták fel híveiket arra, hogy minden erőszakosságtól tartózkodjanak.

A pártvezetőség eredeti terve szerint vasárnap kellett volna megtörténnie a nagy

éhségfelvonulásnak, ennek azonban még előjelei sem mutatkoztak. A Hamburger Fremdenblatt értesülése szerint a kommunisták a tüntetést és zavargást néhány nappal elhalasztották, hogy készültséget érje a rendőrség.

Bécsből jelentik: A Heimabund és egyéb testületek vasárnap délelőtt a Freiheitsplatzon a város adópolitikája ellen tiltakozó nagygyűlést tartottak, azután pedig tüntető körmenetben végigvonultak a Ringen. Rendzavarás nem történt. A kommunistáknak ugyanarra az időre tervezett tüntető gyűlést a rendőrség betiltotta.

Betiltották a kiskörmői gyűlését

Budapesten tartanak országos kongresszust

Kiskörösről jelentik: A hatóság a vasárnapra hirdetett kiskörmői gyűlést megtartását nem engedélyezte s így a megjelentek a Gazdakörben gyűltek össze. Mózes Sándor országos ügyész, Meskó Zoltán országgyűlési képviselő, Bardoll Márton mezőberényi gazda,

Toldy Zoltán és Vass Kálmán mondtak beszédet. Elhatározták, hogy a program megszerkesztésére Budapesten kisközgazda-képviselőket bevonnak. A résztvevők ezután közébedre ültek össze.

Munkanélküliség

Tüntetések Berlinben, Hamburgban. Kísérletek Budapesten. A világ metropolisainak csaknem mindegyikében fokozott biztonsági intézkedések. Permanens rendőri készenlét. Vulkanikus hangulat. Aggodalom, félelem, bizonytalanság.

Mi a forrása ennek a nyugtalan-ságnak? A tenger ok nélkül nem háborog, az erdő nem zúg, s a legtitkosabb erő: a nép sem mozdul ki egyensúlyi helyzetéből, ha arra súlyos kényszerítő okok nincsenek. Mesebeszéd az, hogy van tömeg, amely szenvedélyes tüntetési vágygal van kibélelve s azért hagyja abba pihenését vagy szórakozását vagy munkáját, mert örömet találja a veszedelemben, amelyet a tömegmozgalom a résztvevőre csaknem mindig felidéz. Ilyen tömeg nincs. Van kavics, amelyet a hegyoldalon meg kell indítani, hogy görgeteg válluk belőle, de csak akkor lesz tényleg azzá, ha útjában tömegesen fekszik a gördíthető matéria. Ez a tömegmozgalmak taktikája is, dinamizálja is.

Az ide-oda gördíülő matéria megvan. A gyökérnélküli, a felszínen hanyódo, a megüledni nem tudó, a holnapi kenyérrrel sem rendelkező emberek tíz-százezrei. A kapitalista gazdasági rendet állandóan és napról-napra jobban fenyegeti ez a vas-tagodó rétege az emberiségnek. Mindenfelől jelentik a munkanélküliség növekedését. Az államok a dolgozók megterhelésével próbálják előteremteni a munkanélküliek támogatására igényelt összegeket. Ez a hivatalos, állami alamizsna gazdasági és erkölcsi rákfené gyanánt marja a rend ép részét és sieteti a rendszer összeomlását. Az inségnek, az éhségnek vannak természetes okai. Csapások, amelyek nem lehet elkerülni, s amelyekért sem társadalmat, sem gazdasági rendet nem lehet okolni. Ilyen inség már gyakran volt Európában. De az utóbbi évek nyomorúságának, ezek inségének nem természetij csapások az okozói. Megtermett Európában minden, ami elég Európa népességének eltartására. Megtermett évről-évre. És az inségek száma nő! A kielégítetlenek ezidei szaporodnak és sorakoznak.

Elkerülhetetlen, hogy az államok vezetői gazdálkodási rendjüket az emberiség eltartásának szempontjából revízió alá vegyék s megtegyék a magántulajdoni renden azokat a tágításokat, amelyen át asztalhoz juthatnak azok, akik ma az uccákon járhatnak.

Munkanélküli és éhes ember a mai gazdasági rend hullafoltja és a kultúra szégyene. Amíg ezt el nem tüntetjük, ne ócsároljuk a közepkört, amely szabadságjogokban szegényebb, de szociális berendezkedésben jobb volt, mint a mai.

Tulajdonképpen miből?...

Tudniillik az embert érdekli. Csak úgy. Nem mintha közöm volna hozzá vagy talán különösebb jogom a beleszóláshoz. Dehogyan. Se több, se kevesebb, mint más újságíró polgárnak, aki átlag minden két hétben tudomást vesz, hogy ez vagy az a színház egyelőre becsukott, vagy igazgatót cserélt, vagy konzorcionális alapokra helyezkedett stb. stb.

Olvashatja ugyanakkor, hogy itt vagy amott egy új színház alakult új eszmékkel, új emberekkel, új pénzzel. Aztán becsukott... ismét kinyitott... ismét becsukott, más nevet vett fel és így tovább. A nevek forognak a színház körül. Ez hozza az új korszakot, amaz hozza a friss pénzt, emez mindenit átszervez. Kávéházi tippelők úgy fogadnak egy-egy igazgatóra, hogy beugrik-e a boltba vagy nem, mint ahogy fogadnak a futbalmeccsekre. És minden igazgató sirva távozik, hogy: Uramistenem, ráízitettem... Ráment az apai, anyai, mi lesz belőlem?! És a következő negyedévben már tíz aspiráns szervezkedik, tárgyal, ló-lut. Sőt! Maga az imént tönkrement direktor is már szorgalmas nézeget utána, hogy hol lehetne egy újabb színházon ráízíteni? Bocsánat... ha netalán indiszkrét volnék — nem kajánul kérdezem, csak érdekel... apró kíváncsiság — miből? Miből fizetnek rá?

— És még egyszer és ezerszer bocsánat... még egy titokzatos branch van, amelyik mindég és állandóan ráízít. Tessék akármelyik nagy kávéház főpincéjét megkérdezni, hogy: hogy megy?

— Hajaj — és kilelé fordítja a tenyerét — hajaj, ráízítetek!

— És azért minden hátulgombolós pikoló-gyerekek, lényegesen itálosnak az a féltve dédelgetett álma: főúrnak lenni. Aztán főúr lesz. És ráízít. Degradálódik éthorónak, elmegy, ha kell, csaposelegénynek is, de ha öt vasat érez a zsebében kaucióra, akkor megint előszedi a szekrényből a trakkot, a blokknoteszt, megnyalja a ceruzát és harsányan kiáll a placra. Fizetni, igenis kremássan! És boldogan ráízít! Hát miből?

Talán járvány ez? Gyógyíthatatlan betegség? Hiszen a kokainista is előteremt a napi adagjához szükséges pénzt, elővarkja a föld lenekéből is. Na de a legerősebb kokainistának is kevesebb van szüksége — a jelek szerint — mint egy elszánt színigazgatónak. Ugy látszik, úgy kell nekik az a mindennapi színigazgatás, mint a lalat kenyér. Hát ráízítetek. Az anyagot hadd menjen! Nem is akar ebbe beleszólni senki! Elvégre mindenkinek meg van a maga gyengéje. Csak hát mégis az embernek már az oldalát kihúrja... hogy tudniillik mégis: tulajdonképpen miből...?

SZINÉSZEK, MUZSIKUSOK, TITOKZATOS GOMBOK,
GYÖNYÖRŰ GÉPEK

Amit annyian hallgatnak, de amit senki sem lát

Riport a Rádió székházából az ötödik évforduló küszöbén

— A Magyar Hétfő tudósítójától, —

A rádió példátlanul gyorsan arrivé lett. A pesti Stúdió csak ez évben készült megemlékezni fennállásának ötödik esztendőjéről, de apró gyerekek az uccán úgy beszélnek különböző készülékekről, ellenállásokról, anódpótlókról és hullámhosszakról, mint régen az ötért törökmezről vagy gumipuskáról. Kis diákok — akik a mi időnkben még cénakarikák segítségével kis szekereték fúrta-faragtak s papa mama és közeli rokonság azt mondták, „micsoda lángész ez a gyerek” — ma rádiókészüléket csinálnak.

Csend...

A vörös szőnyeggel borított lépcsőkön, folyosókon ünnepélyes csend, amint azt a falakról lesuttogó fekete-arany táblák diktálják

„csendet kérünk”.

A jól ismert színetjei hallatszik valahonnan — imitt-amott titokzatos csengőjelek felelnek egymásnak — egy percig mély, nehéz csend aztán felzúg: *Lavotta első szerelme.*

Míg *Koncz Sándor* szerkesztőre várak, hogy végigvezessen a Stúdió rejtelmei, bekukkantok ide-oda.

A földszinti városzóban, ahol a szereplők hozzátartozói, ismerősei hallgathatják a számokat — hangosan beszélő van itt is, mint minden szobában — itt megilletődött emberek ülnek áhítatos csendben, míg a szomszéd szobából vidám lármá hallatszik.

Ez az egyetlen hely, ahol minden jelzőtábla dacára mernék lármázni, ez a művészszoba.

Színészek, muzsikuskok várnak itt a jelesnapra, vagy próbájukra.

Előadás a nagy Stúdióban

Első útunk a nagy Stúdióba vezet, ahol éppen előadás folyik. *Komlóssy Emma* magyar dalokat énekel *Kurina Simi* és cigányzenekarának kísérete mellett.

A karmesteri üvegfülkéből lesünk be a Stúdióba. Ide van szinte hermetice elzárva hangversenyek alkalmával a karmester. A fülke felszerelése egy kottatartó állvány, egy telefon, egy hangmérő és egy hangosanbeszélő. A karmesternek a szem előtt van — az üvegfalon túl természetesen — az egész zenekara, de

hallani nem hall belőle közvetlenül semmit.

A hang a Stúdióból először a lakihegyi állomásra rohan s onnan szalad vissza felérősítve és így

a karmester a saját maga által dirigált muzsikát csak úgy hallja, mint a közönség:

a hangosan beszélőn át. A cigányok azonban karmester nélkül dolgoznak és a legjobb leshely ez: hát bemászunk az üvegkalkába.

Komlóssy Emma olyan temperamentumosan énekel a mikrofon előtt, mint ha a közönség előtt állana.

Kurina Simiék ingujjra vetkőzve húzzák a fülébe,

néhá összemossolyognak, jeleket váltanak, animálják egymást; szóval mulatnak. Még pedig úgy látszik igen jól. A cigányok maguk is úgy viselkednek,

mintha a kávéházban volnának.

Tíz perc színet — ha lehetne. Most jönnek az újrázások — telefonon: kéri a *Lehullott a rezgőnyárfát*, meg a *Kód lepte be a nagy Szamost*, meg ezt, meg amatt megégyeser.

Komlóssy Emma odaáll a mikrofon elé, mikor a portás beléleg, hogy *Kérem Nagy-ságosszony... Gyere velem akáclobos falumba... még vagy három telefonáltak.*

— Na — azt mondja *Csanády György*, a rendező — sokat megenged magának ez a portás. Ugy kezd, hogy nagyságos asszony és egyszerre átesap a tegezésbe:

Gyere velem akáclobos falumba.

Kitessékelnek a teremből s *Komlóssy Emma* meg *Kurina Simiék* ismételnak. Az egészen olyan a hangulata, mint egy színházi előadásnak.

Kezdődik az előadás

Künn egy kis asztal előtt ül az előadások mozgatója: a rendező.

Az előadásból nem lát semmit és közvetlenül nem is hall semmit.

Feje fölött a hangosan beszélő és előtte az asztalon a különböző gombok színes lámpák légiója. Ezekkel irányítja az előadást. Egy kis dobozon négy pici lámpa van. Ezzel a kis dobozzal kezdődik az előadás. A rendező egy gombnyomására kigyullad a piros lámpa bent a Stúdióban, mire az ottani rendező, akinek az asztalán ugyanilyen kis doboz van — válaszol a megfelelő lámpával, hogy ő is kész. Erre másik gombnyomás következik és fent a műszaki osztályon kigyullad a zöld lámpa; erre felel az illető műszerész, szintén a megfelelő lámpával, hogy ő is készen áll. Harmadik gomb következik a rendezői asztalról, amely most már megadja a jelt, hogy teljes csönd! Kezdjük! Végül a negyedik lámpa az előadás végén a mikrofon kikapcsolását jelenti.

8-as halkabban

A rendező munkájának nagyobbik fele azonban az előadás alatt van. Előtte fekszik egy sokgombos tabulátor, amelyen minden zeneszerszámnak egy gombja van: *lagott, hátra, elsőhegedű sib. stb.*

minden szereplőnek egy száma

1... 3... 5... 8... stb. és egy betűsor, amelyben

minden betű valami utasítást jelent

A rendező ül a hangosan beszélő alatt és ujjával játszik a billentyűkön. Például ez vagy az a színész a játék hevében eltávolodik a mikrofontól, hangosabban kezd beszélni vagy halkabban, annyira, hogy az zavarólag hat.

A rendező abban a szempillantásban fel fogja a hibát és határoz. Minden színész tudja, hogy a darabban milyen számot visel. Például 8-as. A rendező személyomja a 8-as gombot és bent a Stúdióban a menyezettől a padlógó erő jelzőtáblán kigyullad az utasítás: 8-as halkabban. De négy-öt billentyű is viszi a parancsot egyzerre és bent a táblán olvasható:

6-os a mikrofontól balra elfordulni!
vagy: 5-ös jobbra a mikrofonhoz.

A gépek

A nagy Stúdió márványfalu, szőnyegekkel és függönyökkel a szászoros értelmében kibélelt terme mellett van egy kis Stúdió, ahonnan szólószámokat, kamarazenét és egyéb kisebb személyzetű, kisebb felkészültséget igénylő előadásokat továbbítanak. Az emeleten van a felolvasó szoba, ahonnan a hírek, sport, novellák stb. repülnek világra. Innen adják a gramofonhangversenyeket is, egy óriási kétlémez készülőkn.

Az összes Stúdióknak mindenütt hatalmas táblákon hirdetik:

Mindennemű rögtönzés szigorúan tilos.

„Aki egyetlen esetben vét a Stúdió szabályai ellen, azt többé a mikrofon elé nem engedjük!”

Van még egy terem, amelyiknek előadásai azonban nem kerülnek a közönség elé: a próbatérem. Itt csiszolódnak a darabok addig, míg beérnek a mikrofon elé.

Az erőstől helyiség csillogó gépeivel laikus számára *lélekzetelátlítóban szép*. Az ember nem tudja, hogy mi mire való, milyen célt szolgál — a táblák előtt magas székeken műszerészek ülnek — csak érezni lehet a titokzatos erőt, amely rohan keresztül-kasul a szobán, hatalmasan és mégis teltetelenné igazva, az ember színlátába állítva.

Virágok az asztalon

A szerkesztői szobába nézünk meg be egy pillanatra, ahol kalauzunkat telefon-üzenetek, megbízatások várják. Leül, át-út pár ívet, közben a hangosan beszélő előadást közvetíti. Kérdem: Nem zavarja? — Nem. Megszoktam.

Minden szobában így ülnek az emberek és dolgoznak muzsikászó mellett.

Szinte nem is hallja már az ember, ha nem figyel oda, mint ahogyan a Niagara mellett lakókat nem zavarja a vízesés robaja.

Emlenőket a váróterem nyitott ajtaján meg benézünk. Szép nyitott székfűk fekszenek az asztalon, selyemszalaggal, aranyírással. *Komlóssy Emmának* küldte be egy tisztelője nagy hirtelen örömeben, hogy megismételte a nótáját.

Török Sándor

Jégeső Génuában, nagy hó Turinban

Rómából jelentik: Génuában több, mint eg yórán át jégeső esett, úgy, hogy az uccákat egy centiméter vastagságú jégeső borította.

A villamosvasúti és az autóközlekedést nagyon megnehezítette a nagyszemű jégeső. Turinban egész napon át havazott. Olyan nagy hótömeg zúdult a városra, hogy

sokszor negyedórakra megakadt a forgalom és számos távbeszélő vonal megrongálódott.

Több helyen leszakadt a háztetőcsatorna és veszélyeztette a járókelők életét. Olaszország hegyvidékeiről is erős havazást jelentenek.

Krátky István lesz Nagykanizsa polgármestere

Nagykanizsai tudósítónk jelenti: A január 24-én lezajlott képviselőtestületi választások eredményeképpen a városi ellenzék valósággal lehengerelte a többi pártokat. Az összes választott képviselők a városi ellenzék soraiból valók. Most a *Sablyán*-párt megpeticionálta a választásokat. A párt beadványában több semmitmondó érven kívül azt is felhossa, hogy a

szavazócédulák átlátszók voltak.

A városban a *Sablyán*-párt beadványát, melyben új választások kiírását kéri, komolytalannak tartják.

Az alispán február 10-ére tűzte ki tisztújító a választásokat. A jelenlegi képviselőtestület dr. *Krátky István* főjegyző nevével indul a küzdelemben.

Zalaegerszeg városa február 1-én nem tudta fizetni a tisztviselőket

Zalaegerszegi tudósítónk jelenti: Zalaegerszeg város új képviselőtestülete szombaton tartotta alakuló közgyűlését *Bódy Zoltán* alispán elnöklésével. Az ujonnan megválasztott képviselőtestületi tagok névsor olvasása után az alispán mondott beszédet, melyben sajnálattal mutatott rá arra, hogy alig alakult meg a képviselőtestület, máris pártokra szakadt. Beszédében programot adott *Bódy* alispán

a város háztartási egyensúlyának helyreállítására. Zalaegerszeg városa ugyanis a legsúlyosabb helyzetben van, annyira, hogy február 1-én már a tisztviselők fizetését sem tudta folyósítani, csak a lakbérüket kapták meg. Az alispán közölte, hogy össze fogja hívni a pénzügyi bizottságot, és dönteni fognak arról, hogy mik a teendők a város anyagi helyzetének feljavítására.

14 napos nagy kalapvásár

NAGY FERENC kalaposmesternél VIII., Múzeum körút 2. sz.

5000 drb kalap olcsó árusítása már 5 P-ért jó minőségű gyapju és 12 P-től nyúlászorkalapok: Gyukits, Habig, Borsalino, különféle angol és német márkák a már tölem megszokott prima minőségekben kerülnek eladásra. Nem szezonkiárusítás, hanem; minden idény kalapja beszerezhető. Vásárom tartama: Február hó 3-tól 17-ig bezárólag.

Tisztelettel
NAGY FERENC
kalaposmester

Az a iránya Hága

(Jelenet a körüli kávéházból. Az ablak mellett ülnek: Pesti Pénzbeszedő és Pesti Polgár. Előttük nagy halom újság, amelyekből kicsengő és visszaterő rebréknént ordít minden lapról a kövérbetűs szó: Hága.)

Pesti Polgár (idegesen rája a cigarettáját): Hát ez nagyszerű! Ez kolosszális! Ilyen diadal!

Pesti Pénzbeszedő (Hivatalos fölénytel, mintha ő csinálta volna Hágát): Hát persze! Ennek így kellett lenni! Győztünk! Aki tisztában van a közép-európai gazdasági helyzettel és aki ismeri azokat az erőelosztódásokat, amelyek kvalitatíve és kvantitatíve közrejátszanak az általános politika nehézkes konglomerátumának mozgatójánál, aki ismeri a premisszákat és inaktívakat, annak...

Polgár (a fejéhez kap): Ejnye... Megint sokat cigarettáztam! Nem baj. (Bátortalanul): Ön... hogyis mondjam... Ön... tényleg... érti ezt?

Pénzbeszedő: Mit?

Polgár: Ezt a... Ezt a fránya Hágát! Ezeket a... hogyis mondjam... ezeket a... nyilatkozatokat... érti ön?

Pénzbeszedő: Én? Én?!... Hát persze, hogy értem! Csak én értem! Hát ön... ön nem érti?

Polgár: De igen... de...

Pénzbeszedő: Hát nem olvas ön új-ságot?

Polgár: Ó, igen... Én olvasok új-ságot. Olvastam valamennyit! Az újságíróknak tett nyilatkozatot! A képviselőházban mondott beszédét! Olvastam a Házát és a Lloyd-vacsorát is! Uram, én mondhatom, én polgári kötelességemnek érzem, hogy ilyen nehéz időkben újságot olvassak... és én... nem mondom... értem is... de mégis... ha ön annyira érti... ha mégis elmondaná: röviden! mert én bevallom, hogy eddig csak hosszan olvastam és hát...

Pénzbeszedő (Lesajdálván és fölényesen): Figyeljen ide, jó ember. Még Hága előtt, Párizsban, talán olvasott róla valamit, akkor még volt bizony réme a választott bizottság prejudikációjának, részint a 239, részint a 250 paragrafus alapján. Loucheur akkor még a nagyhatalmak részéről nem volt ily korrek, sőt Snowden sem mondta el híres óra-hasonlatát. Hágában kontradiktórius volt eleinte a helyzet, később azonban az olasz delegátus is beleszólt a kártyába és Mi-ronescu is belátta, hogy ez így nem mehet tovább. A közeledésnek a 239 és a 250 fuzióis hatásától kellett involválódni, különben a Young-terv, egy olyan nagyszabású plánum, halasztást szenvedett volna. A tény végül az, hogy nem fizetünk jóvátételt, reparáció nincs, csak bizonyos meg-gondolások vannak, amelyeknek összege 1943-tól kezdve — hol van az még! — évi 13 és fél millió...

Polgár (aléltan): És a közös kassza?

Pénzbeszedő: Na látja, maga szerencsétlen baldower, maga hóhém-cickány... maga persze ezt sem érti! Nem tudja maga, mi a közös kassza?! Hát érte meg végre, lesz A-kassza és B-kassza... Az A kassza más, mint a B-kassza; mert itt sem érvényesült a kollízió, hiszen a politikai determináltságban foglaltatik, hogy az A-kasszát nem mi fizetjük, azaz, hogy valamelyest mégis!... abba, bele!... de a B-kassza?!... ahhoz aztán igazán semmi közünk! Érti már?

Polgár (ájultan): Értem, igen, hogy-ne... (Egy utolsó mozdulattal előveszi pénztárcáját): Mennyit kell fizetnem? (kyp.)

Az új spanyol kormány megsemmisíti a diktatúra intézkedéseit

Visszahelyezi állásukba az elüldözött egyetemi tanárokat

Madridból jelentik: A Berenguer-kormány első minisztertanácsán több nagyfotosságú határozatot hozott. Mindenekelőtt elrendelte mindazoknak az intézkedéseknek a felülvizsgálatát, amelyeket a diktatúra idején tettek. Valamennyi minisztériumban egyszerűsítik az ügykezelést és az egyes minisztériumok költségvetését a jövőben ismét törvény fogja szabályozni, amely

lehetetlenné teszi, hogy az egyik minisztérium részére megszavazott költségvetésből átutaljanak a másik minisztérium céljaira.

A kormány annak az intézkedésnek a megszüntetését is tervezi, amelyet rövid idővel ezelőtt a diktatúra elrendelt és amely szerint az exportőrök kötelesek bi-

zonyos devizabezszolgáltatásra.

A minisztertanács határozata értelmében

visszahelyezik állásaikba mindazokat az egyetemi tanárokat, akiket Primo de Rivera elmozdított és száműzetésbe küldött.

Hétfőn ismét megkezdődik a rendes tanítás valamennyi spanyolországi egyetemen.

Klebelsberg Kuno a numerus claususról beszélt az Egyenlőség című harcos zsidó hetilap jubileumán

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Az Egyenlőség című harcos zsidó felekezeti hetilap, mely a legkíméletlenebb zsidó hatalmi politikát képviseli, most ünnepli ötvenéves jubileumát. Ebből az alkalomból a pesti zsidó hitközség székházában díszülést tartott, melyen

megjelent gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter is.

Ott volt továbbá Ripka Ferenc főpolgármester, Szűdy Elemér miniszteri tanácsos, sajtófőnök, dr. Gerlóczy Károly miniszteri tanácsos, az összes zsidó hitközségi intézmények vezetői, a zsidó országgyűlési képviselők közül pedig Sándor Pál, dr. Bródy Ernő, dr. Dési Géza.

Stern Samu udvari tanácsos elnöki megnyitóját után dr. Glücksthal Samu felsőházi tag, majd dr. Dési Géza országgyűlési képviselő mondott beszédet. Ezután gróf Klebelsberg Kunó közoktatásügyi miniszter emelkedett szólásra a beszédének politikai vonatkozású részében a következőket mondotta:

— Dési Géza képviselő úr felszólalásának volt egy része, amelyet én nem akarok ma megkerülni. Közismert dolog, hogy én a numerus claususról szóló törvényjavaslatot nem szavaztam meg. (Percegő zúgó éljenzés, a jelenlévők felállanak és sokáig ünneplik a minisztert.) Közismert dolog, hogy a szavazásnál kimentem a folyosóra és ott a következőket mondtam; „Nagy baj lesz még ebből!”

STEINSCHNEIDER

73 év óta fennálló ágyneműgyár

átszervezés után

paplanait, matracait

minőségben:

magasan fent

árban

mélyen alant

árusítja

Váci-utca 28, Király-utca 72

E heti occasio: 200 drb virágos satin paplan ajándékban

Tudott dolog az is, a jelenlévők még emlékeznek rá, hogy mihelyt a viszonyok úgy alakultak, hogy ennek lehetősége megnyílt,

én az eredeti törvényjavaslatból kivettem azt, ami a zsidóságra nézve fájdalmas és sértő volt.

Ez az én magatartásom megfelel politikai múltamnak és annak a politikai iskolának, amelyben nevelkedtem: Tisza István iskolájának. Önök azt is láthatták, hogy évek óta a leghevesebb, a legélesebb támadásoknak vagyok célpontja a jobboldali szélsőség részéről. Senkit oly elkeseredetten a jobboldali szélsőség nem támad, mint éppen engem. Történik ez azért, mert tudják, hogy én soha semmi körülmények között, semmiféle szélsőségre kapható nem leszek.

— Emlékezem most arra, hogy egy kabinetben voltam mint politikai államtitkár Vadász Lipóttal, aki akkor igazságügyi államtitkár volt, én pedig miniszterelnöki államtitkár. Mikor Vadász Lipót már beteg volt, felkerestem őt egyszer és kérdeztem tőle, hogy van. Omlatag testén, beteges külsején már látni lehetett, hogy nem jól van.

Ő azt felelte, hogyan lehetnék mint magyar, és hogyan lehetnék mint zsidó.

Mint magyar elvesztettem hazámnak több, mint kétharmad részét, mint zsidó súlyos helyzetben látom felekezeteimet. Én erre azt mondtam neki, — akkor már miniszter voltam — nyugodt lehetsz, hogy mihelyt a politikai helyzet megengedi, mindent megfogok tenni arra, hogy megint olyan állapot uralkodjék, mint a kiegyezés korának nagyszerű politikai elve és a nemzet egységének érdeke felekezeti fronton. (Óriási taps és éljenzés!) Ez a felfogás lesz számomra irányadó mindig, úgy magán, mint miniszteri működésemben.

Beszéde végén a miniszter üdvözölte az Egyenlőséget

és újra hangsúlyozta, hogy nagy értéknek tulajdonítja az Egyenlőség valdókerécséi irányú működését.

Nagy tüsszel és éljenzéssel fogadták a miniszter beszédét, majd Ripka Ferenc főpolgármester beszélt.

A jelenlévők előtt nem kell hangsúlyoznia, hogy mindig őszinte tisztelettel, nagyrabecseléssel és barátságossággal viseltetett a hitközség működése iránt. Ismeri azt a hatalmas munkát, amelyet a zsidóság a főváros fejlesztése és nagytétele érdekében kifejt. Nem is mulasztott el eddig egyetlen alkalmat sem, hogy a zsidóság ünnepein részt vegyen. Résztvett nemcsak

az ünneplés alkalmával, hanem fájdalmas alkalmakkor is. Üdvözlő az Egyenlőséget jubileuma alkalmából.

Még dr. Grauer Vilmos szóla fel, majd a miniszter felvonult a második emeleti elnöki szobába, ahol még vagy félórát elbeszélgetett a hitközség vezetőivel.

Elmaradt a budapesti kommunisták vasárnapra tervezett tüntetése

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A budapesti kommunisták vasárnapra, melyet moszkvai irányításra a külföldi kommunista körök is nagy tüntetések napjának szemeltek ki, a múlt vasárnapinál is nagyobb tüntetést terveztek és

napok óta különböző röpcédulákkal izgatták a munkanélküliek tömegeit.

A rendőrség kellő időben mindent megtett, hogy a tüntetés a főváros lakosságát készületlenül ne találja, egész nap teljes készenlétben volt, az őrjáratokat mindenütt megkettőzte s a legkisebb gyanús mozgólást is figyelemmel kísérte. Ugy látszik, hogy a kommunista körök ilyen körülmények között a tüntetéstől elálltak és terveiket más időre halasztották.

Reggeltől estig az egész városban teljes volt a csend

és sehol semmiféle tüntető szándék nem mutatkozott, gyanús csoportosulások nem voltak, úgy hogy a rendőrségnek dolga nem akadt.

A Nemzeti Kaszinó Széchenyi-lakomája

A Nemzeti Kaszinó vasárnap este tartotta meg évente szokásos Széchenyi-lakomáját, melyen gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter mondotta a serlegavató beszédét. A lakomán részt vett Horthy Miklós kormányzó is.

MAGYAR VAGÓN- ÉS GÉPGYÁR RT. GYŐRI AUTOMOBILGYÁRA

RÁBA-KRUPP

3, 3,5, 4, 5 és 10 tonnás gyorsteherautók. 25, 30, 40, 50 személyes autobuszok

RÁBA A. F.

1,5-2 tonnás gyorsteherautók. 11-20 személyes autobuszok.

Központi igazgatóság:

BUDAPEST, DEÁK FERENC UCCA 18. Telefon: Aut. 818-50.

Budapest, Javítóműhely és alkatrészraktár: BUDAPEST, VII. KERÜLET, KEREPESI UT 26. SZ. Telefon: József 453-84

MICHELINPNEU

AUTÓFOLSZERELÉSEK CITROEN- ÉS FORD-ALKATRÉSZEK

TELEFON: Aut. 221-9, 7285-63 Nagy József VI. ANDRÁSSY-UT 34

SÜRGŐSEN SEGITENI KELL A TÁRSADALOM ELHANYAGOLT DOLGOZÓ RÉTEGEIN

Van olyan vasúti tisztviselő, aki ing nélkül és egy blúzban jár és vékony szelet kenyérral megy be este, hogy súlyos felelősséggel járó szolgálatát elvégezze

Őszinte kép arról, milyen helyzetben él az a vasutas, amely a saját magától elvont pengőkkel reorganizálta a magyar államvasutakat

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Nem üres frázis és nem vállveregés, ha leszögezzük, hogy a magyar vasutasok hatalmas tömege a legnehezebb helyzetekben is a legzívósabban megállotta a helyét. A világháborúban, az összeomlásban, forradalmakon és szanálásban keresztül mindvégig kitartott. Nem szabad dicsekvésnek venni a magyar vasutaságtól, ha most érdemeire hivatkozva, kapott sebeit feltárva jelentkeznek, ha nem is jutalomért, de legalább azért, ami neki valamikor a háború előtt járt és amire ahhoz, hogy emberi módon megéljen és új küzdelmekhez erőt merítsen, feltétlenül szüksége van.

Automatikus előléptetés helyett — protekció

A vasúti tisztviselők egyik legnagyobb sérelme az, hogy az 1925. évi státuszrendezés, sel megszűnt az automatikus előléptetés. A státuszrendezésnek tulajdonképpen

az volt a célja, hogy megszüntesse a magasabb fizetési osztályok túlsúlyosságát,

és hogy megállapítsa az egyes fizetési osztályokban a normális létszámot. A helyzet ugyanis az volt akkor, hogy a békebeli arányokhoz mérten kevésszámú tisztviselő volt az alacsonyabb fizetési osztályokban és több a felsőkben.

Amikor azonban a tisztviselőknek az egyes fizetési osztályokba való elosztását végezték, akkor nem alulról kezdték besorozni a tisztikart, úgyhogy az alsó fizetési osztályokban volt tisztviselők mind az A) csoportba kerültek volna és a magasabb fizetési osztályokból a felesleget sorolták volna a B)-be, hanem éppen megfordítva. Ilyenformán

nem a magasabb fizetési osztályokban levők lettek feleslegesek, hanem éppen az alacsonyabb osztályokban levők kerültek a B) csoportba.

Az automatikus előléptetési rendszer minden kezdő tisztviselőnek biztosította azt, hogy 28—30 éves korára bátran családostól alapíthát. Ez a megoldás, amely az automatikus rendszer eltörölésén, az A) és B) csoport felállítását eredményezte

a legantiszociálisabb, mert nem a kisfizetésű tisztviselőknek kedvez,

azoknak, akiknél 20—30 pengős differencia is számít. Ezeket a 20—30 pengős differenciákat ez a rendszer megsokszorozva adja oda a magasabb fizetési osztályban lévő tisztviselőknek, akik annakidején még a Károlyi-féle fizetésrendezés következtében amúgy is három-négy fokozattal haladtak előre.

Hogy az előléptetés ma mitől függ? Főképpen protekciótól, családi összeköttetésektől.

És ez a helyzet már odáig élesedett, hogy a Hivatalos Lapban súlyos büntetéseket kellett kiáltásba helyezni azok részére, akik protekciókat vesznek igénybe előmenetelük biztosítására.

A segédtszfi fizetés

A segédtszfi kar egyik nagy sérelme az, hogy a fizetéseknek a pengőre való átszámításakor az ő járandóságukat lejjebb értékelték a tisztviselőkéknél. Hogy milyen cél, milyen szándékok vezették a kereskedelmi minisztert ebben a furcsa és érthet-

etlen ténykedésében, az a mai napig sem derült ki. Hiszen a segédtszfi fizetéseinek éppen olyan vásárlóértéke van, mint a tisztviselőkének.

Havi 10—20 pengőt tesznek ki ezek a különbözettek,

de vegyük számításba azt is, hogy egy segédtszfi 124 pengő havi fizetéssel kezdű és 36 évi szolgálat alatt érheti el a 190—200 pengőt.

A kezelők

A vasúti kezelők ugyanazzal a végzettséggel rendelkeznek, mint a segédtszfi: négy középiskolával.

Idegöröl és felelősségteljes, sokszor éj-nappali szolgálatot teljesítenek.

Az ugyanolyan képesítésű segédtszfiakkal egyforma, sőt igen sok esetben fontosabb munkakört látnak el, de fizetés és előmenetel szempontjából még sem esnek egyforma elbánás alá.

Működési pótlék — járom vezető-embernek

Egy főiskolát végzett tisztviselő a VIII. fizetési osztály első fokozatában kap havi 225 pengőt, vagy 200-at, aszerint, hogy az A. vagy B. csoportba került, protekciója vagy protekciótlansága révén. A középiskolás tisztviselő fizetése 124 és 280 pengő között mozog. A 280 pengőig azonban 36 esztendei szolgálat kell, tehát

egy 30—32 éves nősilendő tisztviselő fizetése legfeljebb 160—180 pengő.

Az altsztek havi fizetése 86 pengő kezdődik és 36 év alatt elérhetik a 176 pengőt. Az altszft azonban előbb jókora időt,

sokszor 5—6 esztendőt is eltölt a kinevezéséig, mint napibéres

havi 60—70 pengőre menő fizetéssel. Ezzel szemben a szanálás egyik vívmánya a működési pótlék. Ebben a működési pótlékban azonban nem az alacsonyabb fizetési osztályban levők részesednek, hanem ellenkezőleg csak az első fizetési osztályban levők tehát: az elnök és az igazgatók. Így állhat elő az a furcsa helyzet, hogy

míg néhány vezetőállásban lévő ember a működési pótlékkal együtt a békebeli fizetésének 144 százalékát és 123 százalékát keresi, addig a középrangú tisztviselők békebeli fizetésüknek csak 40—50 százalékát kapják.

Már pedig tagadhatatlan, hogy ezek is működnek!

Egy MÁV főintéző 1914-től 1929-ig 15 év alatt fizetéscsökkenések révén 70.000 pengőt veszített, egy segédtszft ugyanennyi idő alatt — mindkét esetben előléptetés nélkül — 30.000 pengőt

és így tovább.

Zárt ajtók

A háború előtti időkben a vasutaság jól megalapozott és elégedett osztály volt. A vasutas bármelyik státusban volt — főtiszt, tisztviselő, segédtszfi, vagy altszft — szolgálati ideje alatt, ha rendes

lakozást még ha kapnának is, nehéz szolgálat miatt nem vállalhatják. Van olyan forgalmi tisztviselő — családostól eltartó ember — aki

egy blúzban jár, ing nélkül,

Vékony szelet kenyérral jön be este, hogy idegölő és súlyos felelősséggel járó szolgálatát elvégezze. Ha reggel hazamegy elcsigázva, a szűk lakásban nem tud lepihenni.

Rengetegen albréletben laknak, még többen ágyrajárók

— persze pontos szám adatok nincsenek erről, hiszen a hivatalnok-nyomor elrejtí rongyait, titkolja, nem áll ki vele a világ szeme elé.

Igen sok helyen nagy családok laknak együtt, nős tisztviselők az asszony szülei házában, sógornál stb. Ezek családi perpatvarokra adnak okot, ami nem ritkán váláshoz vezet. Érdekes és a lakbér viszonyokra jellemző, hogy a MÁV a Filler uccai, a Podmaniczky uccai s az Andrássy úti házaiban

sokkal drágábban adja a lakásokat a saját alkalmazottainak, mint amennyi lakbért azok kapnak.

Egy két szobás lakásra 500 pengőt is ráfizetnek.

A vasúti munkásság

Mai cikkünk keretében igyekeztünk legalább nagy vonalakban ismertetni a vasúti tisztviselők helyzetét. Következő számunkban a vasúti munkásság állapotával és követeléseivel foglalkozunk s reméljük, hogy amikor a vasutaság negyvenöt ezer főnyi tömegének bajait kitergetjük, felgyülemnek végre az illetékesek és szavunk nem marad kiáltó szó a pusztában.

Rádió

Helyezze üzembe a Studió a 210 méteres adóállomást!

Változatosabb műsort kíván a közönség

A Magyar Hétfő ismételtén rámutatott már arra, hogy az egyetlen magyar leadóállomás nem elegendő az előfizetők jogos műsorigényének kielégítésére. Rámutatunk arra is, hogy az örvendetesen magyar nyelvű magyar rádiópar érdekében is szükség van változatos műsorokra, mert különben az előfizetők s ezáltal a rádiópar és kereskedelem vevőköre sem növekedhet az eddigi méreteknél jelentősebb számra. Nem feleltük el azt sem, hogy a nemzetközi szerződésben Magyarország számára az 555 méteres hullámhosszon kívül a 210 méterest is tartották.

Mindeztől azonban a 210 méteres hullámhosszon önálló, parállal műsort nem közvetített a Studió.

Pedig két adóállomás bevezetésével kétszertelenül minden panaszt megszüntethetnénk. Az is vitathatatlan, hogy az új adóállomás költségei nem rónának elviselhetetlen terhet a Studióra, hiszen a régi gépek rendelkezésre állanak.

Most azután úgy értesülünk, hogy a rádiókereskedők körében mozgalom

indult a 210 méteres rádióállomás üzembe helyezésének kikövetelésére. Reméljük, sikerrel jár a mozgalom.

A hétfői műsor: 9.15: Gramofonhangverseny. — 12.05: A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye. — 4.00: Asszonyok tanácsadója, 5.10: Schmidt Ferenc dr. egyetemi magánútan felolvasása: „Az ideges szívbjajok”. 5.40: A Tisztai Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. — 7.00: Német nyelvtanítás, 7.40: Christo Zlatoff bolgár operacénes hangversenye. — 8.30: A középúropai műsorcsereozatban a budapesti rádióállomás' műsorának közvetítése. Közreműködik: Hubay Jenő dr. Dohnányi Ernő dr és a m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar. — Utána: Magyar Irre és cigányzenekarának hangversenye. — 10.45: Időjelzés, időjárásjelzés, hírek. — Majd: A cigányzenekar hangversenyének folytatása.

Az Orion Rádiókola új szemesztere a következő tanfolyamokkal nyílik meg: Február 3-án, hétfő délután 5—7 óra: Baczynski István póstamérnök: Készülékek építése és szerelése. — Február 3-án, hétfő este fél 8-tól fél 10-ig: Magyar Endre póstamérnök: Rádiótechnikai mérések és vizsgálatok. — Február 4-én, kedden délután 5—7 óra: Jalsoviczky-Lemberger: Gyakorlati rádió, elektroncsövek és azok alkalmazása. — Február 5-én, szerda délután 5—7 óra: Zakariás János póstamérnök: Kezdők tanfolyama. Február 5-én, szerda este fél 8-tól fél 10-ig: Tanfolyam rádiókereskedők és alkalmazottaik részére. A tanfolyamra korlátozott számú jelentkezket úgy szóban, mint írásban még felvesz a vezetőség: V., Vadász ucca 31. A tanfolyam látogatása díjmentes.

Perzsaszőnyeget

gyári szőnyeget

melyek most érkeztek meg Konstantinápolyból, rendkívül olcsó, versenyen kívüli áron vásárolhat, valamint mindenféle

Axminster, Bukle, stb. finom gyapjú ebédlszőnyegekben nagy raktár. — Mocet átvétő vásár propaganda árusítás! Megbízható cég! A legfelsőbb körök szállítója. Címre ügyelni!

KLEIN ÖDÖN
IV, RÉGIPOSTA-UTCA 3

„Igy van ez majdnem mindig a női bundákkal!...“

— sóhajtozta Sebők bíró a törvényszéken

Bundacsálás, izgalmak, derűlttség, felmentés

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Mintha csak az Erdélyi-pert tárgyalnak, a közvád képviselője itt is a szigorú, páspaszemes Temesváry dr. ügyészéi al-elnök. Két ügyvéd, egyik a vádlott, másik a sértett képviselője, a bírósági szakértő foglalt helyet, Sebők törvényszéki egyes-bíró előtt s teszi még komorabbá a hangulatot. A vádlottakpadján Berger Henrikné, egy királyuccai kereskedő felesége ül. Csalás büntetéssel vádolja az ügyészség. Bundacsálással. Sőt: bundagyilkossággal. A „bűnjelet”, egy puhan elomló perzsabundát most csomagolja ki az altiszt egy nagy dobozból és leteszi a bírói emelvényre. Egy csomó naltalin hull ki a dobozból s átható szagával megfekszi a tárgyalóterem levegőjét.

— Berger Henrikné, magát azzal vádolja az ügyészség, hogy múlt év októberében Reinetter Árpád és neje előtt elhallgatta, hogy lányuk neki adosa, ígéretet tett, hogy az ezeröttszáz pengőért vásárolt bundát ki fogja szolgáltatni és hatszáz pengő előleget vett fel. Másnap azután egy kisebbmértetű másik bundát akart átadni s amikor a vevők nem fogadták el, megtagadta a hatszáz pengő előleg visszautadását azzal, hogy a lányuk annyival tartozik. Bűnösnek érzi magát?

3. évadavásár a Király uccában

— Egyáltalán nem! — kezdi védekezését Bergerné. Aztán az igazatól remegve mondja el a típkusan pesti bundaügy előzményeit. Alig kezd neki, elfúl a lélegzete, vizet kér. A védője hoz be neki. A bíró kapacitálja, hogy vesse le a bundáját, attól van olyan melege. Csak többszöri rábeszélésre veti le. Aztán percekig ül a padon.

— Jaj, most én itt tenntartom az urakat — kér elnézést.

Aztán szaporán elmondja, hogy Reinetter Árpádné férjhezett leánya még 1928-ban egy mormotabundát vásárolt nála hatszáz pengőért. Régi vevői voltak Reinetterék, nem is állapodtak meg, milyen részletekben fizet a fiatalasszony. Közel egy évig semmit sem kapott, akkor felkereste Reinetter Árpádnét és pénzt kért tőle. Két részletben száz pengő kapott tőle. Eközben Reinetterné megkérte:

— Csak halkán beszéljen, kérem, hogy a férjem meg ne tudja a bundaügyet.

Egy hónapra rá a Reinetter-leány visszazavítta a mormotabundát javítani. Először egészen elkopott a használatól. Aztán Reinetterné jelent meg az üzletben és ki-jelentette, hogy egy perzsabundát akar vásárolni a leánynak. Ki is választott egy perzsabundát s másnap a férje is meg-nézte, de láthatóan nem tetszett neki. Ezeröttszáz pengőben alkudtak meg, de ebbe betudták a visszahozott mormotabunda árát is. Reinetterék hatszáz pengő előleget adtak azzal, hogy másik bélest tegyenek a bundába s másnap eljönnek érte. Közben azonban megbánhatták a vásárt, mert Reinetterné másnap kijelentette, hogy a tegnap látott bunda egészen más volt, mint ez. Erre behozott a kirakatból egy másik perzsabundát azzal, hogy vegyék meg azt, az finomabb, de drágább. Kétezeröttszáz pengő. Reinetterék azt akarták megartani ezeröttszázért. Ő nem adta. Erre visszakerült az előleget. Ő megtagadta a visszafizetést.

— Persze — jegyezte meg közben épesen Bergerné —, a leányuk barátjónak is ilyen drága bundája volt, hát az ő leányuknak is ilyen kellett volna...

Szóval az üzlet dugába dőlt és Reinetterék ingerülten távoztak azzal, hogy majd megmutatják neki... Feljelentettek csalásért.

— Így kerültem én ide a tekintetes törvényszék elé — fejezte be védekezését széles gesztussal Bergerné.

Milyen bunda a bunda?

Most a sértett Reinetter Árpádné kihallgatása következett. Rajta is perzsabunda van. Ő talán még idegesebb a vádlottnál. Felhevülve erősegi, hogy a lánya bundavásárlásáról előzőben nem tudott semmit. Csak akkor tudta meg, amikor Bergerné tőle kért pénzt, Mikor a lánya visszazavítta a mormotabundát, férjével együtt elhatározta, hogy perzsabundát vásárolnak a lányuknak.

— A mormotabunda ügye akkor már teljesen el volt intézve, — folytatja. — Kiválasztottuk a perzsabundát, olyan kemény fogása volt, mint az enyémmé. Olyan hosszú is volt, térden alul ért. Elmentünk érte. Sokáig megvárattak és végül behozták a bundát. Megfogtam — egészen puha volt. És sokkal rövidebb a tegnapiánál, pedig új toldás látszott rajta.

— Ez nem az a bunda — mondtam —, amit tegnap kiválasztottunk. Meg mer talán esküdni rá, hogy ez az?

— Hát ha nem tetszik, van itt drágább is — mondta Bergerné és behozott egy másik bundát. Ez volt a tegnapi. Csak-hogy azt kétezeröttszáz pengőre tartotta. Aztán kijelentette, hogy ha nem tetszik, eladja másnak az ezeröttszáz pengős bundát, de a hatszáz pengőt nem akarta visszazadni, mert azzal a mormotabundáért tartozik a leányuk. Pedig az már el volt intézve...

— A végén valósággal kitudskoltak bennünket a boltból azzal, hogy sábesz este van náluk. Az előleg és a bunda is ott maradt.

— Hja, így van ez mindig a női bundákkal, — sóhajtozta a hosszadalmas előadás végén Sebők bíró. — Mondja asszonyom, bundaszakértő ön?

— Nem kérem, csak a puha fogásáról és a rövidségéről vettem észre, hogy kicserélték bundát. A másik sokkal keményebb volt.

Bergerné, a vádlott, izgatott közbeszó-

lásokkal kíséri a sértett szavait, úgyhogy a bírónak kell lecsendesíteni.

A szeszélyes perzsa

Elkán Gyula szűcs, mint bírósági szakértő megtagadja a bundát, aztán érdekes, egyúttal perdöntő véleményt terjeszt elő,

— Megállapíthatom — mondja — hogy ez a perzsabunda — bár gyengébb minőségű — még mindig jóval többet ér ezeröttszáz pengőnél. Még kétezeröttszázat is megér. A jobb perzsabunda háromezer-háromezeröttszáz pengőbe kerül, de van hétézer pengős is. Öngyagsága tehát jó vásárt csinált a bundával.

— Lehetséges — kérde a bíró — hogy a hölgy a bunda fogásáról meggyőződhetett róla, hogy másik bundát kapott?

— Laikus azt nem állapíthatja meg — hangzott a válasz. Még mivelünk szak-

Shvoy püspök Egyházmegyei Takarékpénztárát alapít

Székesfehérvárról jelentik: Shvoy Lajos püspök körlevelet adott ki, amelyben bejelenti, hogy a székesfehérvári káptalan és az egyházmegyei papság hozzájárulásával

Egyházmegyei Takarékpénztárát

állít fel Székesfehérváron.

A takarékpénztár alapszabályszerű felállítását az alakuló közgyűlésen fogják megvitatni, amelyet

e hónap második felében

hív össze a püspök.

Vakmerő csirkefogók a Kőrös uccában megtámadták, leütötték és kifosztották Regényi Teréz filmkezelőnőt

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Vakmerő rablótámadás történt szombaton éjszaka egy óra tájban a Kőrös uccában. Regényi Teréz 30 éves filmkezelőnő, aki a Kőrös ucca 9. számú házában lakik, — mint minden éjszaka —, szombaton is 12 óra után indult hazafelé a moziból, ahol alkalmazásában van. Az Orczy út sarkáig villamoson tette meg az utat, onnan pedig gyalog indult közeli lakása felé.

A villamosmegállónál két kopott ruhás, rosszkínésű fiatalemberre lett figyelmes, akik fiúkésző szemekkel nézegették a villamosról leszálló utasokat.

Alig tett néhány lépést Regényi Teréz, amikor észrevette, hogy a gyámúskülsőjű férfiak nyomon követték. Meggyőződött a lépteit, de ismeretlen követői jobban kiléptek.

A Kőrös ucca közelében utólérték a filmkezelőnőt és

felszólították, hogy adja át pénzt és értéktárgyait.

A fiatal nő erre nem volt hajlandó. A vakmerő utonállók nekiestek, ütni, verni kezdték, elgáncsolták és

a földön letrengő Regényi Teréz fejét odaverték a járdához.

Ezután kitépték kezéből a relikviát, ujjairól lehúzták gyűrűit, majd mint akik jól végeztek dolgukat, futva elmenekültek.

A filmkezelőnő pár percig alétan fektült a földön, később amikor magához tért, torkaszakadtából segítségért kiáltozott.

A segélykiáltásokra többen elősiettek, de a vakmerő rablótámadók már nem találtak schol. Az elrabolt relikviában 30 pengő készpénz, több fontos irat és egyéb tárgyak voltak. A vakmerő tetteseket keresi a rendőrség.

Vasárnapra virradóra ismét négy betörés történt a fővárosban

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Vasárnapra virradó éjszaka ismét több betörés és kirakatfosztogatás történt a fővárosban.

Löwy Rudolf kereskedő

Vilmos császársz út 46. alatti lakásának ajtaját ismeretlen tettes átkulccsal felnyitotta és onnan több száz pengő értékű ruhaneműt ellopott.

Kovács István gyógyszerész

József körút 82. alatti lévő lakásáról 500 pengő értékű ruhaneműt vitt el ismeretlen egyén.

Hafner Mátás cipészmeister

Csalogány ucca 53. alatti kirakatát felnyit-

tották és onnan 1000 pengő értékű cipőt vittek el.

Kemény és társa

Laudon uccai kirakatát ugyancsak ismeretlen tettesek felnyitották és onnan ezer pengő értékű árut elvittek. A betörőket keresi a rendőrség.

Maróczy győzött San Remóban

San Remoból jelentik: A sanremoi sakkversenyen Maróczy győzött az argentinai Grau ellen.

Modern bútorszalón állandó kiállítása Budapest, IX, Üllői út 14.

Több száz berendezés állandóan raktáron.

Alapítva 1902. évben.

Legelőnyösebb részletfizetési feltételek.

Művészi bútortervezés.

Köztisztviselők és a középosztály bevásárlási forrása.

Cégtulajdonos:

Gáspár Nándor IX. Üllői út 14. szám. Telefon: József 356-08

emberekkel is úgy van a dolog, hogy amikor külföldön megvásároljuk a perzsa szőrmet, másnap mindig másnak — jobbnak vagy rosszabbnak látjuk — de sohasem ugyanannak. Ez szinte hangulat dolga, még a napos vagy borús időtől is függ. Még Reinetter Árpádot hallgatja ki a bíróság. A feleségével egyezően adja elő a bundavásárlás történetét.

Sebők bíró ítéletében bizonyíték hiányában felmenti Bergernét a család védelmére, mert eljárásában nem látta kellően igazoltnak a fondorlatot.

— Hajlandók most átvenni a bundát? — fordul végül Reinetterék felé. Reinetterék nem hajlandók nyilatkozni. A bundát hát Bergerné kapja meg elismervény ellenében. Reinetterék Temesváry ügyész helyett átveszik a pótmagán-vádat.

Nemsokára autók röptik el a bonyolalmas bundaügy izgalomtól kipirult résztvevőit.

Egy jólöltözött férfi halálugrása a Margit-hídról

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Vasárnap reggel hat óra tájban a Margit-híd közepéről egy jól öltözött férfi a Dunába vetette magát. A dunai mentőőrség segítségére sietett, azonban az ismeretlen öngyilkos elmerült a hullámokban.

Többezer pengőt sikkasztott egy adóügyi jegyző

Székesfehérvárról jelentik: Beavatott körökben már régebb idő óta utótagg, hogy Tordas község adójegyzője, Albrecht Pál bizonyos hivatali szabálytalanságokat követett el. Az utóbbi időben magánosoktól is több feljelentés érkezett a jegyző ellen s ezek alapján a székesfehérvári királyi ügyészség család és sikkasztás miatt megindította az eljárást Albrecht Pál ellen.

Hajtsék Gyula vizsgálóbíró tegnap hirdette ki Albrecht Pál előtt a letartóztatásról szóló végzést.

Albrecht Pál bevallotta, hogy valóban felhasználta a hivatalos pénzből 5—6000 pengőt. Alapos azonban a gyanú, hogy ez az összeg jóval nagyobb. A tényleges hiányt helyszíni vizsgálat állapítja meg, amelyet a hétfői nap folyamán a tanúkihallgatásokkal együtt Tordason tartanak.

Hétezer pengőt loptak egy kereskedőtől az orfeum előcsarnokában

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Schleifer Zoltán kereskedő, Vilmos császársz út 31. alatti lakos bejelentette a főkapitányságon, hogy szombaton este az egyik orfeum előcsarnokában ismeretlen tettes ellopta fekete bőrtárcáját, amelyben 3000 pengő készpénz és egy 400 pengőről szóló takarékbetét könyv volt. A rendőrség az ügyben megindította a nyomozást.

Hétfőn kerül bírái elé a nemessándorházi férjgyilkos asszony

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Szabó Józsefné nemessándorházi asszony hosszú időn keresztül rettentés életet élt férjével. Szabó József — valamikor jómódú gazdaember — kocsmázásnak adta fejét s igen gyakran részegen ment haza reggelenként, amikor is a szomszédok tanúvallomása szerint ültette verte az asszonyt. Egy reggel, amikor a gazda meging részegen ment haza és az istállóban fektült le aludni, az asszony végső elkeseredésében baltát ragadott, hogy leszámoljon vele. Odalopódzott az alvó emberhez és teljes erejéből fejbevágtá.

Az ember a fejszezápasra felezmélt és könyörögni kezdett az asszonynak, hogy ne bántsa.

Szabó Józsefné azonban még három csapást mért rá és a részeg ember holtan került el. Szabó Józsefnét a csendőrök le tartóztatták. Úgyét hétfőn tárgyalja a zalaegerszegi törvényszék.

Színház

Színházi napló

Ezen a héten ismét egész sereg premiert kapott Budapest, Jóformán minden napra esett volna egy-egy bemutató, ha nem torlódtak volna össze a hét végén.

Időrendben az első az Andrássy úti színház új kabaré-műsora — ez azonban már a negyedik a kis színházban. A műsor élén Lakatos László pompás egyfelvonásos halad, amely a napoleoni idők egy kedves epizódját viszi színpadra. Az újságíró és az író tolla nagyszerűen megérezte a témányújtotta lehetőségeket és tökéletesen ki is használta. A főszerepben Tóth Annát látjuk. A műsor másik vonzereje a Gadl Franci-darab, amelyben egy kis cseléd és egy tizenhétévesztendős diák kamaszos attitűdjé tapsoltatja meg a közönséget. Rutinírozott tollal megírt, de emellett igen poétikus kis játék, amelyben a „kis, de nagy” primadonnán kívül Ráday Imre játszik igen hálás szerepet. Kacagató Nádás Sándor kis jelenete a „Hagyma Mari” Peti Sándorral és Vaszary Prívél, ötletek Békefi konferanszai s a műsors kerék egésze formáló apró tréfák is a szokotti jók. A közönség mulatott a bemutatón.

Csütörtökön két premier is esett, egy Hasenlewer-vígjáték és egy operett-bemutató. Hasenlewer új darabjában egy panoptikumról támasztja fel

Napoleont, aki be próbál illeszkedni a mai életbe, de természetesen hiába.

Amint az olvasó jól sejtí, a darab folyamán saját történelmi multijával is összekad és — megbukik a történelemből. Az irodalmárok és történelemírók jobban tudják, mint ő, hogy ki is volt az a Napoleon. A darab egyébként szelidebb formában mutatja be a nagy színpadi lázadót, nem nagyképűsködik és nem ágál túlhangozva. A szerző láthatólag jól megfér a receptbőhözátok jólismert és nem épen tágra szabott keretei közt. A címszerepet Somlay Artur játsza nagyszerűen eltalált hangsúllyal és felfogással, míg Makay Margit, Z. Molnár, Ráday Imre és Lengyel Vilmos négy kisebb, de szintén jól megrajzolt figurát alakít. Bródy Pál rendezése maradék nélkül kihozza a paródiát, nem túloz, de igyekszik túlmenni az átlagstíluson. Karintny Frigyes fordítása ötletes.

A „Biaritzi Vénusz”, a Városi Színház új darabja, büszkén hirdeti librettistaként Kardos Andort, a „Szőkik az asszony” szerzőjét, Kár. A darabnak ez az egyetlen gyenge pontja, a librettó, amely oly ötletgazdag és unalmas, hogy miatta elsikad az egyébként kijtűnő zene és versszöveg. Az egész három felvonás alatt semmi sem történik, az emberek jóformán ok nélkül vesznek össze és békülnek ki, közben eltáncolják és eléneklék Szentkői Mihály színes és gazdag zeneszámain. A hangszerelésben nyoma sincs a jazznak. Érdekes volt megfigyelni, ez senkinek sem hiányzott, sőt örömmel üdvözölte mindenki ezt az újítást, Manapság pedig jazzmuzsika nélkül alig-alig kaptunk operettet. Loránth Vilmos rendező igyekezett minél látványosabbá tenni a darabot s a keret többet nyújt, mint a lényeg. A szereplők közül Honthy Hanna áll az első helyen, aki ma vitán felül az első operett-primadonna. Zilahy Irén kedves és friss temperamentummal formálta meg a szubrett-szerepet. Rákóczy Márton is sok mindenben elősegítője a premier sikerének. Kisebbszerepekben a széphanagú és nagyszerű táncos Siró Annát, a bonviván Ker-

tész Gábort, Babochay Erzsébet és Sik Rezsőt látjuk.

Pénteken mutatta be a Vígyszínház Szomor Dézst új színművét a „Takáts Alice”-t. Az új darabra a sablonkritikát nem lehet alkalmazni. Szomor Dézst minden írásában nem a lényegre helyezi a hangsúlyt, hanem a keretre. A Takáts Alice problémájában és felfogásában elnagyolt és talán furcsán felfogott játék, Szomor Dézst azonban láthatólag erre kevés súlyt helyez. Az ő számára elsősorban a nyelv a fontos, a stílus, amely Szomor Dézst egészen egyéni.

Különös mondatfüzései, furcsa magyartalansága s a szóhalmozásnak

Herczeg Ferenc új darabja

Herczeg Ferenc a napokban készült el új színművével, amelyet a Nemzeti Színházhoz nyújtott be. A darab Szendrey

senkinél sem tapasztalt tömeget alkotják a darabot,

amely ugyanaz ma is, mint a húsz év előtti Szomor Dézst volt. Szavak-szavak, de mögöttük nincs semmi. Szomor Dézst rajongói azonban — mert ilyenek is vannak — bizonyára ennek ellenére (sőt talán épen ezért) megtöltöttek néhány házat és így a darab egy darabig feltétlenül műsoron marad. De gustibus... Gombaszögi, Frida, Törzs Jenő, Hegedűs Gyula a főszereplők, a rendező Göth Sándor.

Ugyanaznap este mutatkozott be a Fővárosi Művészszínházban az egyik legkijűnőbb olasz bábszínház, amely a Csunya Lány bemutatójához játszóknak. A budapesti közönség előtt még emlékeztetéseket a Theatro dei Piccoli három év előtti sikerei s valószínűleg ez indította a Fővárosi Művészszínházat is az együttes szerződésére, amely, valljuk meg, mégis csak többet ér egy rossz darab unalmánál. A mechanika s a leleményesség tömegeit árasztja a vendégzereplő színház hatalmas apparátusa. Nemcsak technikában jelent különlegeset, hanem művészetben is. Marionettszerű, finom decens produkció, amely először meglep, aztán meghiát, míg végül elragadtatást produkál. Sikere

Julia életéről szól, a főszerepét Bajor Gizit fogja játszani.

Bársony István a Magyar Színház élén

Az elmúlt héten Pünkösztől Andor művészi igazgató, mint ismeretes, megvált a Magyar Színház igazgatói székétől s egyideig úgy volt, hogy ezt az állást nem is töltik be. Az utóbbi napokban azonban

újabb terv merült fel, amely szerint Bársony István, az ismert színész és rendező lenne az új dramaturg. A tárgyalások egyelőre még folynak. Döntés valószínűleg a napokban várható.

Zilahy Lajos hazajön

Mint emlékeztetes, Zilahy Lajos az egyik nagy amerikai filmgyár meghívására kitutazott Hollywoodba, hogy személyesen vezesse a hangos filmre kerülő Tábornok felvételét. A darab angol és német nyelven kerül felvételre. A szerző személyesen készítette el a szcenáriumot. A darab felvételei már néhány hét előtt megindul-

tak, a fontosabb részek már mind készen is vannak, most már csak olyan jelenetek vannak hátra, amelynél a szerző jelenléte nem szükséges. Zilahy Lajos éppen ezért a napokban elutazott Hollywoodból s a jövő hó közepén érkezik vissza Budapestre.

MI LESZ A B-TRIBÜNNEL?

Bűjtogatók el akarják gáncsolni a Ferencváros vezetőségének terveit

**Kavarodás a kedvezményes helybérlet körül
Az FTC kiáltványa híveihez**

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Az elmúlt szezon befejezése óta egyre tart a bizonytalanság a Ferencváros lelkes táborában. A zöld-fehér színek barátai még mindig nem tudják, vajon mi lesz velük az új szezonban. Vajon módot talál-e a Ferencváros vezetősége arra, hogy a B-tribün közönsége továbbra is kedvezményt kapjon s hogy egyáltalában, van-e mód arra, hogy ez az összekovácsolódott tábor valamilyen formában szervezett legyen.

Ismeretes ugyanis, hogy Szigeti Imre annak idején

külföldi mintára meghonosította a Ferencváros kebelében is a kedvezményes helybérletet.

Egyesületet is alapított ezen a címen. Az új egyesületnek a régi FTC-vel szemben az lett volna a célja, hogy a Ferencváros, a profi futballisták csapata és közönsége önálló létet kapjon, megszabaduljon az anyuegyesület vezetőségétől s a sorsát maga irányítsa. Szigeti Imre terve csak részben vált valóra, sőt, amikor ő bizonyos okok folytán kivált a Ferencváros vezetőségéből, megvalósított tervét is sorra léptették. Többek között megszűntették a B-tribün híressé vált szervezését, a kedvezményes helybérletet is.

A Ferencváros drukkerai azonban nem nyugodtak meg ebben.

Folyt a szervezkedés, az agitáció s rövidesen követéssel álltak elő. Az FTC el-

nkötségének nagy gondot okozott a szervezkedés, mert erkölcsi érdeke, hogy csapatának törzsközönségét megtartsa, de viszont anyagi érdekei a bérleti rendszer eddigi formáját továbbra is fenntartani nem engedik.

A Ferencváros két előkelő tényezője, Mailinger Béla ügyvezető és Springer Ferenc dr az FTC elnöksége nevében most egy meglehetősen homályos szövegezésű kiáltványban fordult a Ferencváros hí-

veihöz

s ezzel felkínálja a módot a vilás kérdések megoldására. A felhívás a következő:

— Az FTC vezetői ismerve és értékelve azt a nagy erkölcsi erőt, amelyet a zöld-fehér színek híveinek együttrézése jelent, elhatározták, hogy a társadalmi tömörülésre irányuló törekvéseket minden erejükkel elősegítik. Ennek érdekében megkezdik az előkészítő tárgyalásokat a Ferencváros rt. igazgató-ságával és az úgynevezett B-tribün szervezésének ügyeit vezető végrehajtóbizottsággal, valamint a tagok értekezlete által kiküldött 12 tagú bizottsággal, hogy megtalálják a lehetőséget a tagok társadalmi életének előmozdítására olyan rendszer mellett, amely esetleg a mérkőzések kedvezményes látogatásának megvalósítását is elősegíti.

A B-tribün mai rendszere tovább nem tartható fenn.

Az FTC vezetősége azonban feltétlenül együtt óhajtja tartani azt az erkölcsi tökélet, amit a hívek ragaszkodása jelent és azt javasolja, hogy a zöld-fehér szí-

volt és valószínűleg az igazgatóság is szívesen itt marasztalná a társulatot, ha a vendégjáték ideje nem volna megszabva.

Szombaton este a Royal Orfeum mutatott be új műsort, amely ezúttal szintén eltér a sablontól. A rendező együttes néhány artista-számmal kiegészítve, vidéken turnézik s ezalatt a pesti színpadon az egyik legnagyobb néger revűszínház társulata vendégzerepel. A társulat egy egész revüt mutat be. Színes és tarkán egyéni produkció ez, amely egy távoli antik kultúra furcsa és ismeretlen poézisét hozza felénk. Nekünk ismeretlen és új ez a produkció, néha zavaros és túlhangoz, de ha elmélyedünk benne, a szavak, szótagok és az akkordok melől megcsap bennünket egy ismeretlen líra, amely egy távoli népfaj idegen életét hozza közelebb.

Ahogy a közönség a filmet látja

Ezen a héten esendesekek voltak a filmszínházak. A hangos filmre való áttérés hosszabb időre beállított műsorokat hoz magával. Színházaink a Corvin és Kamará kivételével valamennyien hangos filmet játszanak. Ebben a kettőben csak azért játszanak némát, mivel mind a két színháznak február 20-ig lekött néma filmjei vannak, amelyeket le kell játszaniuk. Karin Michaelis drámája, a

Fordalmi nász, filmen is (ezúttal talán harmadik változatban látjuk) azt a nagy és monumentális keretet kapta, mint az eddigi Fritz Kortnerrel az élén. A

Páris báltánya Lil Dagover egyik legérdekesebb filmje. Erdemes megnézni. Ugyancsak figyelemreméltó Clive Brook legújabb filmje, az

Ördög táncosnője, amely szintén ezen a műsoron szerepel. A hangos filmműsorok, élén a

Mária Terézia halad, amely Petrovich Szveticszlávval és Lil Dagoverrel a főszerepben Jókai Mór egyik legismertebb kisregényét viszi a vászra. Az Omnia új filmje, a

Bestia, közepes munka, semmivel nem különb az átlagnál. A kísérő film, a

Cigányvér, talán egy gondolatlan érdekesebb. A rövid híradók, illetve kis filmek közt Titta Ruffo énekszáma, valamint a Paramount híradó a legsikerültebb.

nek hívei tömörüljenek ott, ahonnan minden, a zöld-fehér színek céljait szolgáló eszme kiindul: az FTC-ben.

— Az FTC társadalmi szakosztályának

pártoló, illetve rendes tagjai lehetnek a hívek.

Ez a társadalmi szakosztály, mint az alapszabályok alapján működő bármely más szakosztály, megállapíthatja a rendes tagdíjon felül fizetendő szakosztályi díjat, amely fölött maga rendelkezik és ebből az alaphól valószínűleg meg céljai.

A felhívás kétségtelenül érdekes motívumokat tartalmaz, bár véleményünk szerint ezen az alapon aligha valószínűleg meg a Ferencváros híveinek szervezete. A több ezer főnyi táborra oly nagy anyagi terhet róna ez, hogy azt sokáig úgysem bírni ki a társaság. A szervezkedők egy bizonyos csoportjának azután nem is érdeke az, hogy ilyen alkotmányos, meglévő szervezeti keretbe kapcsolódják. Erre vall az is, hogy

a felhívást bizalmatlanul fogadták. Véleményünk szerint nem látják világosan, hogy a befizetett tagdíjakkal mi lesz.

A Ferencváros vezetősége viszont azt állítja, hogy ez bűjtogatók műve, akik sajátos egyéni érdekből állják útját a tervnek. Az egyéni érvényesülés számára ugyanis egy minden fenntartástól független, új szervezet inkább alkalmas.

A kialakulás tehát még mindig bizonytalan, de reméljük, hogy a minden gyűlölet felül álló vezetőség ajánlatát fogadják el az objektív hívek és nem üneklék fel az érvényesülés lovagjainak.

DOUGLAS
nagy néger revűje
február 1-16-1 a
Royal Orfeumban

Varrógépek, kerékpárok, grammoíonok
Lengyel Gépáruházban, VI, Jókay ucca 1
Részlet előleg nélkül. Szabás-hímzés tanítás díjtalan.

Még ma is többzerpengős lelépési díjat szednek a háziurak a házmeesterségükért

Budapesten, sajnos, minden bolt eladó

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A napilapokban tucatjainak szerepelnek még ma is olyan hirdetések, amelyekben többzerpengős lelépésekért házmeesterségeket kínálnak. Egy ilyen hirdetés az egyik belvárosi közvetítőirodába vezetett bennünket. Vitézi címmel kitüntetett volt katonatiszt a tulajdonosa, aki a házmeesterségek kérdéséről a következőket tájékoztató:

— A házmeesterségek közvetítése még ma is egyik legjövendőbb kereseti forrása a közvetítőirodának. A házmeistereket úgyszólván minden egyes háztulajdonos lelépési díj vagy óvadék ellenében alkalmazzák. A közvetítésért ötven-száz pengőt kapunk mi mindkét féltől, míg a háztulajdonos rendszerint két-háromezer pengő lelépést vesz fel az új házmeisterektől. De vannak olyan nagyobb bérházak, ahol tízezer pengőt is megkövetel a háziúr a házmeesterségért.

— És kik azok, akik ilyen nagy összegeket áldoznak erre a célra?
— Az utóbbi időig leginkább iparosok, szerelések éri munkásberek közül kerültek ki a reflektánsok. Ezek hosszú időn át kuporgatták keresetüket, csak hogy a házmeesterségért járó lelépési díjat le tudják fizetni. De szép számmal akadnak ma is nyugdíjas altszti, sőt végkielégítési diplomás tisztviselő is, aki házmeesterséget vásárolt magának. Jobban járt, mint aki eltörszédzte, vagy „eltársulta“ a pénzt...
— És most?

— Az utóbbi időben feltűnően nagy számmal akadnak vidéki földművesemberek, akik pénzzé teszik földjüket, házukat s feljönnek Budapestre — házmeistereket. Még arra is gondolnak, hogy előbb kitanulják a szerelési szakmát, amely nélkülözhetetlen kelléke a házmeistere pályának. S a háztulajdonosok szívesen is alkalmazkodiknak, mert szerényen, megbízhatóan s női családtagjaik elvégzik a háziúr részére mindenféle házi munkát készséggel. A multkor vásárolt egy marthon-vásári törpebírtokos egy házmesterséget az egyik körüli bérházban. Egész vagyonát, — ötezer pengőt — tett le a házmeesterségért. És nem is bánta meg, mert csak negyvedpengz fejében több, mint hús száz pengőt kap kézhöz bérnegyedkor. Havi keresete a kapupénzekkel meghaladja a négyszáz pengőt is.

— De nem mindenki jár ilyen jól...
— Nem bizony. Mert vannak háztulajdonosok, akik a házmeesterségeket úgy adogatják, cserélgetik, hogy ezzel tekintélyes jövedelmiforrást biztosítsanak maguknak. Feljelentés is származott ezekből — az üzletekből. Még a közvetítőknek is kellemetlenségeik támadtak s így természetesen „feketelistára“ tették a házfelügyelőségekkel üzérkedő háziurakat. A háztulajdonosok túlnyomó többsége azonban nem követte ezt az eljárást. A baj az, hogy maguk a reflektánsok ajánlanak fel magas összegű lelépést, csak hogy ők jussanak hozzá a házfelügyelői stallumhoz. Hisz kérségtelen, hogy elég jól jövedelmező kereseti ág ez, különben már régen önmagától megszűnt volna a lelépési rendszer, mint ahogy a lakáslelépés is kihalóban van...
— S a lakásközvetítés?

— Teljesen megszűnt. A cédulák közvetítőknek a kapukon, mint békében. Közvetítőirodákra ezen a téren nincs szüksége senkinek. A lakásközvetítésen mi már nem kereshetünk. Legfeljebb az új házak tulajdonosaitól, akik boldogok, ha kiadhatják az üres lakást. A házközvetítés is kezd kicsúszni a közvetítőirodák kezéből. A bérházakat például legutóbb esetben ügyvédek közvetítik manapság. Ha egy bérház gazdát cserél, többet kereshetnek rajta, mint a lezsirosabb pörön. Két-két százalékat kapnak jutalékul az eladótól és a vevőtől, ez egy háromszáz ezer pengős bérháznál tízenkétezer pengő... S a szerződés elkészítéséért is jár néhány ezres.

— Hát akkor mi marad az ingatlanforgalmi irodáknak?
— Csak a kisebb családi házak közvetítése. Összel meglehetősen nagy forgalom volt a pestkörnyéki családi házakban, most télen szünetel ez az üzletág, de kora tavasszal ismét megindul. A saját családi házaeska vágya még mindig erős vonzóerő, csak az a baj, hogy kevés a pénz a vevőknek... Ha van négy-ötezer pengőjük, már három-négyszáz családi házakat akarnak venni, persze részletre és bankhitelre. Ez a tranzakció pedig sokszor nagyon nehézkes, a bankok is óvatossak s bizony sokan belebuknak a házvételbe, mert nem tudják törleszteni a bankkölcsönt. Pedig a családi házak értéke egyre emelkedik. Három-négy évvel ezelőtt még tíz-tizenkétezer pengőért lehetett kapni három-négyszáz családi házakat, ma ezeknek hús-huszonötezer pengő az érték. Azért a távolabbi környéken szép kis gyümölcsösökkel is lehet nyolc-tízezer pengőért háromszáz családi házat venni...
— S telkeket?

— Telkek iránt is kezd növekedni az érdeklődés. Különösen a Lágymányoson s a tervbevett öbudi híd környékén emelkedett a telkek értéke. A Dagály uca környékén ma már száz-százöt pengő a telkek négyesgölelének ára. Öbuden hatvan-hetven pengőre emelkedett az olyan telkek ára, amelyet tavaly még hús-harminc pengőért kínáltak. A Filatori-gát környékén is sokan keresnek telket. Itt most parcelláztak valami százezer négyesgölelélet és ötvenhatvan pengőért adják el.

Nincs üzleteladás, nincs kaució

Ha már a főváros életének minden rezdülését figyelő közvetítési szakmába annyira belemélyedtünk, megkérdeztük azt is, hogy állunk az üzletközvetítéssel, amely valamikor szintén virágzó ága volt az irodáknak.

— Budapesten minden üzlet eladó — hangzott a válasz. — Minden kereskedő boldogan válik meg megfelelő vételárért a boltjától, hisz alig tud megküzdeni a súlyos gazdasági viszonyokkal. De még sincs forgalom ezen a téren, mert nincs vevő, mindenki csak eladni akar. Így kezezik megszabadulni a gondoktól, de nincs, aki magára vegye a gondot...
— Mi van a kauciókkal? — tettük fel az utolsó kérdést.

KOMMUNISTA TANOKAT HIRDETETT A KUBIKOS-KOMPILÁTOR

Meg akarta váltani az emberiséget egy huszonnégy éves kubikos

A rendőrség egyelőre letartóztatta

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A főkapitányság politikai osztályának néhány nappal ezelőtt tudomására jutott, hogy a Telexi téren, az ott táborozó kubikosok között,

egy fiatal ember kommunista felolvasást tart naponként.

Detektívek vették megfigyelés alá a kubikosokat és megállapították, hogy egy Papp János nevű 24 esztendő kubikos tartja a kommunista felolvasásokat.

Előállították Papp Jánost a rendőrségre, ahol részletesen kihallgatták. Elmondotta, hogy ő senkitől nem kapott megbízást kommunista tanok hirdetésére és soha nem is volt tagja semmiféle pártnak, soha nem vett részt földalatti kommunista szervezkedésben, ellenben elhatározta, hogy ő maga

megírja az emberiség jövőjének az útját

és írásba fekteti azokat a tanokat, amelyek a „szenvedő emberiséget megváltathatják“.

A Telexi téren vásárolt egy bibliát, megszerezte Marx és Engels kommunista munkáit, valamint Zola „Reni“ című regényét.

A három könyvből szerzett tapasztalatait megírta egy negyedik könyvben, amelynek „A szenvedő emberiség evangéliuma“ címet adta és abból tartotta felolvasásait.

Papp Jánost állam- és osztályelleni izgatás címén letartóztatta a rendőrség,

de miután nincs kizárva, hogy a fiatal kubikos elmebeteg, hétfőn délelőtt rendőrorvos fogja megvizsgálni elmeállapotát.

Mándy Sándort választotta képviselőjévé a dárdai kerület

Pécsről jelentik: A dárdai választókerületben vasárnap volt a képviselőválasztás, amely teljes rendben, minden incidens nélkül folyt le. A 2220 választó közül 2042-en szavaztak. A mandátumért küzdő három jelölt kö-

zül dr Mándy Sándor 1210, dr Schmidt Miklós 624, Gossmann Márton pedig 208 szavazatot kapott és így Mándy Sándor lett abszolút többséggel a kerület országgyűlési képviselője.

A Magyar Irók Egyesülete belépett a Revíziós Ligába

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A Magyar Irók Egyesülete vasárnap délelőtt tartotta évi közgyűlését az Otthon Irók és Hírlapírók Köre dísztermében. A gyűlésen megjelent Lukinich Imre, Petrovich Elek, Lukács György, v. b. t. t., Seiflű finn követ és mások. Vojnovich Géza elnök nyitotta meg az ülést és beszédében azokat a jelenségeket világította meg, amelyek az irói és irodalmi válság középpontjában vannak. Ismertette a Magyar Irók Egyesületének céljait és eddigi munkásságát s tárgyalta az elmúlt évben rendezett könyvhét sikerét.

Az elnöki beszámoló után a megüresedett főtítkári állást egyhangulag Balassa Imrével töltötték be. A lelépő három al-elnököt Mörizs Zsigmondot, Surányi Miklóst és Balassa Józsefet egyhangulag ismét megválasztották s az elhunyt Rákosi Jenő helyére Ambrus Zoltánt hívták meg. Az igazgatótanácsot négy új taggal egészítették ki, ezek: Lukinich Imre, Wlasics Tibor báró, Márkus Miksa és Ló-

rinczy György. Ezuán Terecsényi György titkár, az egyesület multévi zárszámadását olvasta fel, majd Czebe Gyula dr tartott előadást a magyar könyvpiac 1928—29. évi statisztikai adatairól.

A közgyűlés kiemelkedő része volt Kosztolányi Dezső felolvasása, a magyar irodalom és a magyar irók sorsáról. Felolvasását szünni nem akaró taps követte, végül Vojnovich Géza indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy a Magyar Irók Egyesülete belép a Revíziós Ligába.

Ma már logalom, hogy a

Keresztény Szabóiparosok Szövetkezetében

a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban szeresheti be szövet-, posztó- és belésáruszükségletét.

Főület: IV., Károly körút 30. Fióktület: II., Zsigmond-u. 14.

Szőnyegek, függönyök

paplan, takaró, matrac stb. legolcsóbban

Kovácssevics Milenkó cégnél IV., Petőfi Sándor ucca 3., udvarban

Nagyobb vásárlás esetén kedvező fizetési feltételek.

— A hatóságok olyn szigorúan léptek fel a kauciószédelgők ellen s annyi ember égette meg velük a kezét, hogy ma már nagyrészt megszűntnek tekinthető a kaució-rendszer. Nem mintha nem akadnának olyanok, akik felfogadnak kauciókat, de a kisémberek okultak a te-mérdek rossz tapasztalaton és ha adnak is kauciót, csak egészen komoly, betét-lázós ingatlan fedezetre. Csak a fizető-pincéreként dívik még a kaució-rendszer, de azt ók maguk bonnyolítják le. Bankjuk van, amely amortizációs alapon, elég magas kamatra ad kölcsönt nekik kaució cél-

jaira. Amelyik fizetőpincér például ezer-hatszáz pengő kölcsönt vesz fel, az heti huszonhárom-huszonöt pengős részletekben törleszti esztendőknön át.

De van kávéháztulajdonos, aki öt-hatezer pengős kauciót is megkíván fizetőpincéretől. S a multban volt eset, hogy megbukott a kávéház és odaveszett a keservesen megszerzett kaució.

A házfelügyelőségekkel való üzérkedést talán megrendszabályozhatja egy régi szabályrendelet, de hasonló intézkedésre volna szükség a fizetőpincérek horribilis kauciói terén is.

Nem lehetett felkelteni a betörőt, annyira berúgott

Elfogták a korcsmák iszákos fosztofogatóját

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A Murányi és Verseny ucca sarkán lévő vendéglő tulajdonosa, amikor vasárnap reggel kinyitotta üzletét, nem kis meglepetésére az üzletben a legnagyobb rendelenséget találta,

a földön üres palackok és ételneműek hevertek,

a kassza fiókja fel volt törve s az előző este otthagytott ötven pengő készpénz nem volt sehol.

A csapos — aki segédkezett a nyitáshoz —

horkolásra lett figyelmes.

Jobban körülnéztek és rá is bukkantak a pult alatt egy alvó, rongyos emberre. A kocsmáros és a csapos megpróbáltak lelket önteni a jóalmú fiatalemberbe, aki azonban

úgy be volt rúgva, hogy alig állt a lábán.

A furcsa betörőt átadták a sarki rendőrnek, aki aztán bekísérte. A rendőrség megállapította, hogy a különös látogató Kerti Sándor rovtmultú napszamos, akit a betörő világban éppen

az alkohol iránti legyőzhetetlen szerelméről ismernek.

Kerti a főkapitányságon elmondotta, hogy még záróra előtt lopódzott be a kocsmába, elbújt és mikor minden elcsendesedett akkor mászott elő. Kifosztotta a kasszát, majd iszoatni kezdett.

Néhány üveg pezsgőt és egy kevés bort fogyasztott.

Ugy berúgott, hogy csak a rendőrségen tért magához. A peches embert, aki már kétszer járt hasonlóképpen, előzetes letartóztatásba helyezték.

Házasság. Fenyves Hildegárd és Páll József hírlapíró vasárnap házasságot kötöttek. Tanuk voltak: dr Raszay Károly országgyűlési képviselő és Boros László szerkesztő.

Ha autónkat megvizsgáltatni és kijavíttatni óhajtunk, akkor csakis olyan műhelyhez forduljunk, amely speciális tudással és tapasztalattal rendelkezik s ahol korszerű gépfelszerelés, s az összes szükséges különleges alkatrészek és nyersanyagok kéznél vannak.

A Mercedes-Benz Automobil Rt. VI. Csata uca 29. sz. alatti gyártelepe kizárólag Mercedes-Benz és MAVAG autók javításával foglalkozik és saját autók javítása körül szerzett évtizedes tapasztalatai tökéletes speciálgépek, valamint különleges eljárásai folytán a legmegbízhatóbb és legteljesebb javításnak teljes biztosítékát adja.

SPORT

A Budai XI. finisétől összeroppant a vezető Attila

Budai XI.—Attila 4:2 (1:0)

Magyar Kupa-mérkőzés

Mintegy 1500 főnyi közönség jelenlétében dr. Juhász Attila bíraskodása mellett játszották le a tavaszi szezon első komoly mérkőzését. A Budai XI. csapatában Löwy is játszott. A belső trió pedig Stancsik—Steiner—Lyka formációban szerepelt, Erős Attila támadásokkal kezdődött a játék. Múhoray a 3-ik percben jó helyzetből kapu fölé lö. Viszont a 10-ik percben Steiner lövése alig kerül el az Attila kapuját. Hullámzó játék következik. A miskolciak támadása Bán kapufelvésével végződik, majd a 16-ik percben Steiner bombája is kapulécra pattan mezőnybe. Az Attila a meccs eme periódusában jobb a budaiaknál s állandóan védekezésre szorítja őket. Opatá lövése csak hajszályra kerül el a kaput, majd egy formás támadás után Opatának kapásból küldött lövése is veszélyt jelent. A 32. percben érik el a budaiak első góljukat:

Stancsik és Schmidt nagyszerű összjátékkal közelítik meg a miskolci kaput és Schmidt lapos, guruló lövése utat talál az Attila kapujába: 1:0.

Az Attila sorozatos ellentámadásai nem ve-

zetnek sikerre. 40. percben Pimpi jó helyzetből mellé lö.

Szünet után még hevesebb az iram. A 5. percben a kifutó Stancsikot Kozma szereli le. A 8. percben a budaiak Schmidt révén offszájú gólt érnek el, amit a bíró annullál. Sorozatos Attila-támadások után a 10. percben Rief kiegyenlített: 1:1. A 14. percben Dankó gáncsolja Stancsikot, a megítést 11-est Steiner lövi, de Kozma kiűti. Nagy Attila fölény, Bán lövését a kapufa menti, majd két eredménytelen korner. A 29. percben Löwy hibájából Rief megszerzi a miskolciak részére a vezetést: 1:2. A következő percben a budaiak kiegyenlítik: Schmidt lövését Kozma kiejti s a befutó Steiner hálóba küldi: 2:2. Pimpi lövését a kapus fogja. A 34. percben erőlyes Attila-támadások. Opatá, majd Pimpi lövését a kapus fogja. A 34. percben Váradi lefutása után Steiner lö gólt: 3:2. A budaiak magukra találnak s igen erőlyes finissel a 37. percben Steiner magas lövésével bedílik a végeredmény: 4:2. Váltakozó játékkal végződik a mérkőzés.

A kék-fehérek barátságos mérkőzésén győzött a Hungária

Hungária—III. ker. FC 2:0 (1:0)

Jajkovitz bíraskodása mellett játszották le a két csapat kétszer 30 perces tréningmérkőzését. Hungária-támadásokkal kezdődött a játék. Drössler lövését a 2. percben Németh kornera üti. Az őbudaiak tetszetősebben játszanak. A 6. percben nagy kavardás a III. ker. kapujánál, amiből

Barátky megszerzi a Hungária vezető gólját: 1:0.

A 8. percben Titkos lövését Fehér kornera menti, majd közvetlen utána Titkos beadásából Fehér ismét csak kornera tud parírozni. A 14. percben Sebes miatt 11-es s a büntetőt Király Németh kezébe lövi. A 18. percben Kocsis megsérül s helyébe Nagy áll be. Mintegy 10 perccel később

a III. ker. van fölényben. Szünet után a Hungária hat új emberrel áll fel. Az őbudaiak a 6. percben korneret érnek el, majd a következő percben Konyor közvetlen közelről kapu fölé emeli a labdát. A 9. és 10. percben a III. ker. ismét korner ér el. A 14. percben a Hungária erős attak nyomán korner ér el,

a beadás szépen ível s Jeckl a labdát gólbá fejeli: 2:0.

A játék további részében is hullámzó képet mutat, mindkét kapu sokat forog veszélyben. Az utolsó percben az őbudaiak széppihetnének az eredményen, de egy korneren kívül egyéb pozitív eredményt nem tudnak elérni.

Glykais csodás küzdelemben legyőzte Pulitit

Firenze, február 2

Fényes külsőségek között, a Theatre Pergola zsúfolt nézőtere előtt folyt le az a nagyszabású nemzetközi vívóverseny és akadémia, amelyen a legkiválóbb olaszokkal szemben Európa legjobbjai vettek részt. A nagy vívónemzeteket egy-egy reprezentáns képviselte.

Mussolini egyes kívánságára Magyarországból Glykais Gyula nyert meghívást, akinek a többszörös bajnok, Oreste Puliti volt az ellenfele.

Ez a mérkőzés volt az est fénypontja. A küzdelem tízennégy tusrá ment.

A küzdelem első fele 4:7 arányban végződött Puliti javára. A viadal második része nem remél szennációval kezdődött, mert Glykais négy egymásutáni flese Puliti fejét találja és

Tréningmérkőzések

Nemzetl—Turul 7:2 (2:0)

A Nemzeti góljait Czétényi, Szepes Rémay II., Czétényi, Rémay II., Szepes és ismét Rémay II. lőtték, a Turulét Pomdizi és Földi szerezte. Tréningjellegű meccs. Nemzeti fölényben.

Nemzeti B/—Józsefváros 4:1 (1:0)

Pécs-Baranya—BAK FC 6:1 (3:0).

Bástya—Zrinyi KAC 7:0 (5:0).

JÉGHOKKI KÖRMÉRKÖZÉS

MHC—Pozsonyi SC 6:0 (3:0, 1:0, 2:0).

Felelős szerkesztő és kiadó:

MOVIK ZSIGMOND

Az FTC fölényesen hódította el a BTK-tól a csapatbajnokságot

1. FTC, 2. BTK, 3. NSC, 4. BTC.

Az ökölvívó csapatbajnokság mai döntőjében az FTC 9:7 arányban győzött a BTK ellen és így elhódította a BTK-tól a csapatbajnokságot. Az NSC 9:7 arányban győzött a BTC ellen és ezzel a harmadik helyre került. Részletes eredmények a következők:

FTC—BTK 9:7.

Légsúly: Kocsis FTC—Lovass BTK. Gyöz Kocsis. — Bantamsúly: Széles F. C—Lévay BTK. Gyöz Széles. — Pehelysúly: Márton FTC—Szabó BTK. Márton gyöz. —

Könnyűsúly: Ecségi FTC—Fogas BTK. Ecségi gyöz. — Weltersúly: Csizsár II. BTK—Endre FTC. Gyöz Csizsár. — Középsúly: Szigeti FTC—Tokaji BTK. Döntetlen. — Kisnehézsúly: Kéri BTK—Réti FTC. Kéri gyöz. — Nehézsúly: Körösi BTK—Lucz FTC. Lucz feladja.

NSC—BTC 9:7.

A verseny mintaszerű rendezésben és zavaró incidens nélkül folyt le. Az élvezetes mérkőzések telt ház nézte végig a régi képviselőházban.

Közgazdaság

A Községi Takarékpénztár mérlege

A Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár első teljes üzletéről számol be. Üzleti mérlegét a február 13-ára egybehívott közgyűlése elé terjeszti. 221,637.27 pengő tiszta nyereséget mutatnak ki. Az első teljes üzletév igazán imponáló eredményeket tüntet fel. A legfeljebb az, hogy

több mint a felével emelkedett a betétállomány.

Ez elsősorban annak tudható be, hogy a takaréknak magasabb betétkamatlábát adott, ennek ellenében a hitelkamatlábát jóval előnyösebben szabta meg, mint a többi pénzintézetek. Nagy gondot fordítottak arra is, hogy előnyösebb feltételek mellett bonnyoltsák le a valuta- és a devizauzleteket. Miután a Községi Takarékpénztár nem tisztára üzleti vállalkozás, hanem alapelvben altruista intézet, nem törekszik arra, hogy magas osztalékokat fizessen.

Reményi Schneller Lajos vezérigazgató kiváló gazdasági érzékkel mindent megtett, hogy a budapesti piac és a közönség érdekeit kielégítse,

a pénzügyintézetet minden eszközzel az igazi Községi Takarékpénztár fogalmával egyécsítse. Nagy súlyt helyeznek a záloglevél kibocsátásra is. Magyarország a külföldön 39 millió értékű záloglevelet helyezett el, ebből 14 millió a Községi Takarékpénztárra esik.

A közügyi pártok vezetői a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak a Községi Takarékpénztár működéséről.

Annak ellenére, hogy a Községi Takarékpénztár nem osztalékra dolgozik, mégis az osztalékra jogosult részvények után 5

százalékot fizet, a tiszta nyereségből fennmaradó összeget pedig tartalékalap javadalmazására fordítják.

A takaréknak fejlődésének útját a betétek állandó emelkedése jelzi.

A betétállomány 27,5 millió pengőről, 41,6 millióra emelkedett, ami 51 százalékos emelkedésnek felel meg.

Amennyire növekedett a közönség bizalma a Községi Takarékpénztárral szemben, annyira estek magának a fővárosnak a betéti, aminek az az oka, hogy a főváros erősen folytatja beruházó programjának megvalósítását: 54 millió pengőről 24,7 millióra csökkent a főváros betéteje. Egyáltalában minden vonatkozásban a mérleg a takarékpénztár egészséges és egyenletes fejlődését mutatja. A váltótárca 22,2 millióról 29,4 millió pengőre ugrott. Az értékpapírral fedezett kölcsönök tétele a tőzsdei helyzetnek megfelelően 6,7 millióról 2,3 millióra csökkent. A rövidlejáratú jelzáloglag biztosított kölcsönök állománya csekély eltéréssel változatlan maradt. A takaréknak a főváros különböző intézményeinek 19,1 millió pengő összegű olcsó hitelt nyújtott. A közhatalóságokkal szemben innál nagyobb követelések engedményezése alapján nyújtott rövidlejáratú hitelek összege 1,6 millió pengőről 4,1 millió pengőre emelkedett. Megkezdtek a hosszulejratú amortizációs kölcsönök folyósítását is. 500,000 angol font sterling névértékű 7 és fél százalékos záloglevelet sikerült plaszirozni a londoni piacon. Ezzel a pénzzel a fővárosi építkezéseket mozdították elő. Megszervezték a biztosítási osztályt is, a Baross téri és a ferencvárosi újonnan felállított fiókostályok máris számottevő eredményeket mutatnak fel.

CORDATIC

A BESZKÁRT felülvizsgálja a HÉV-et. Ismertes, hogy a luxemburgi Banque Commerciale ajánlatot tett a fővárosnak a HEV részvénybirtokának eladására. A főváros tanácsa megbízta a BESZKÁRT, hogy szakértői útján vizsgálta meg a HÉV vagyoni és jogi viszonyait, valamint műszaki felszerelését. A felülvizsgálataiban a főváros részéről dr. Személyi Károly tisztiügyész és Sebő Béla főszámvívó, a BESZKÁRT igazgatósága részéről: dr. Bácsinszky Vladimir, Bíró Dezső, Baday Dezső, Erney Károly, dr. Hoór-Tempis Mária, Kanó Kálmán dr., Lang Lajos, dr. Platthy György, Scheuer Róbert és Vázosnyai Jenő vesznek részt, míg a szakértői vizsgálatot dr. Márkus Jenő vezérigazgatóhelyettes, Chatel Vilmos, Csillery Dezső, Kakujay Károly, dr. Patz Sándor, dr. Perczel György, Stan-kovich Szilárd és Tóbiás Károly igazgatók vezetik.

Százmillió dollár a Nemzetközi Bank alaptőkéje. Mihelyt az érdekeltek hatalmak ratifikálják a hágai egyezményt, a Nemzetközi Fizetési Bank alaptőkéjét 100 millió dollárban állapították meg, mely 200 ezer darab 500 dollár névértékű részvényre oszlik. A részvénytőkéből 56 milliót a hitelező államok fognak jegyezni, 44 százalékot pedig a többi államok. A részvények névértékének egyelőre csak negyed-része kerül befizetésre. Később kerül majd eldöntésre hogy a Magyarország részére felajánlandó kvótát vajjon a Magyar Nemzeti Bank fogja-e lejegyezni vagy annak egy részét felajánlja a nagy magyar pénzintézeteknek.

A Budai Általános Takarékpénztár Rt. február 10-én tartja XIX. évi rendes közgyűlését, melyen bemutatják az 1929. évi mérlegét és határozatot hoznak a nyereséges felosztásáról. Az elmúlt üzletév az

általános fejlődés jegyében telt el, amit a Budai Általános Takaréknak 300,000 pengő alapitője mellett 45,315,63 pengő tiszta nyereségével mutat ki, tehát tőkéjébe nettó 15 százalékos kamatozatja. Jelentős szerepet játszott a betétállomány, mely évről-évre 1,313,063 pengővel telt ki, míg a váltótárca 2,074,903,70 pengőre rög, melyből csak 661,774 pengő, azaz körülbelül 35%-ot reszkomptáltattak az intézet.

A Budapesti Iparbank Részvénytársaság február 10-én tartja rendes évi közgyűlést, melyen a vezetőség előterjeszti a származékokat. A mérlegből és a veszteség- és nyereségszámlából kitűnik, hogy mily figyelemreméltó és jelentős sikereket ért el az intézet, amennyiben a mérleg 200,000 pengő alapitője mellett, a rossz közgazdasági viszonyok dacára, 58,555,15 pengő tiszta nyereséget tüntet fel. A betétek 2,262,570 P-re rúgnak és a tartalékok összege 103,000 pengő. Az igazgatóság indítványozni fogja, hogy részvényenkint 2 pengő osztalékot juttassanak a részvényeseknek.

A Magyar Tisztviselők Takarékpénztára R-T. I. év január 31-én tartotta XXIII. évi rendes közgyűlést báró Perényi Zsigmond elnökelet alatt. A közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette az igazgatóság jelentését, mely szerint az intézet az elmúlt évben is öröndetes fejlődést és kedvező üzleteredményt ért el. Az intézet betétállománya a tavalyi 4,3 millió pengőről 5,1 millió pengőre emelkedett, tiszta nyeresége pedig a múlt évi 193,793,37 pengővel szemben 199,389,26 pengőre tesz ki. A közgyűlés úgy határozott, hogy a tavalyi 12 százalékos osztalékokat idén is fenntartja, vagyis a 10 pengő n. é. részvények után f. évben is 1,20 pengő osztalékot fizet február 1-től kezdődőleg.